

PRVI MAJ JE DELAVSKI
PRAZNIK.

Bratje, delavci pozor!

Vaši organizirani bratje, ki so združeni v delavski zvezi vabijo vse delavce, ki gradé ulice, ceste, ki delajo s krampom in lopato v mestu Chicagi, da pridejo v nedeljo dne 30. apr. ob 2. popoldne na shod v "Bricklayer's Hall".

Na dnevnem redu je skrajšanje delavnika. Mi hočemo in zahtevamo, da dobivamo v bodoče za osemurno delo isto plačo kakor do sedaj za deseturno hlapčevanje. Mi lahko to dosežemo, ako ste tudi vi z nami. Osem ur dela zadostuje za vsakega delavca na dan.

Mesečne izkaznice prinesite s sabo. V prihodnje se bodo izdajale le po 35c na mesec.

Ako poznate neorganizirane delavce, pripeljte jih s sabo. Mi jih bomo sprejeli proti \$1 vstopnine.

Mi zahtevamo za razne delavce, ki grade ceste in ulice pri osemurnem delu \$2 do \$2,50 dnevne plače. Ako niste sovražniki samega sebe, svojih otrok, svojih žena, tedaj pridite na shod.

Posredovanje za delo brezplačno. Tajništvo na 52 S. Halsted, Chicago, št. 222.

Z bratskim pozdravom

Timothy S. Mahoney,
predsednik unije št. 423 A. L. U.

Razgled po svetu.

Iz rusko-japonskega bojišča.

Dne 17. aprila so poskusili kitajski roparji razdejati železniško progo med Harbinom in Vladivostokom. Po hudem boju, ki je trajal več ur, se je posrečilo ruskim vojakom pognati roparje v beg.

Iz Godsajde se poroča, da japonska pehota prodira proti severu, da bi zrušila zvezo med Vladivostokom in Harbinom. Ta voj ima s sabo kakih 20 topov, poleg ga pa spremlja še 3000 kitajskih roparjev. Privatne vesti se glase, da ruske križarke Gromoboj, Bogatir in Rosija križajo pred Vladivostokom, da se ob priliki združijo z Roždestvenkijem. Admiraliteta pošilja sedaj material za popravo bojnih ladij v Vladivostok. Tudi večje število rokodelcev je že odposlala tje.

Iz Tokia se poroča, da o malenkostnih praskah med konjico na mandžurskem bojišču.

Rusko brodogradje je vsled japonskega protesta pri francoski vladi dobilo povelje, naj ostavi zaliv Kamran.

Z dne 22. apr. se poroča, da se je slišalo zvečer na širokem morju gromenje topov. Domneva se, da je morda prišlo do topničarskega dvoboja med japonskimi ogleduškiimi ladjami in ruskimi predstražnimi križarji. Ta vest še ni od nikoder potrjena.

V Tokio ne verjamejo, da je rusko brodogradje z namenom ostavilo zaliv Kamran, da odpluje v smeri proti Vladivostoku, ampak da je le maneuver, s katerim se misli varati Japonce, da bi verjeli, da hoče brodogradje v resnici ostaviti "neutrarno vodovje."

Rusija.

"Schlesische Zeitung" poroča, da je umorjen policijski mojster, Posov v Čentohavu. Dobil je pretilno pismo, da mu je živeti le še 6 dni. Prosil je za premostitev, kar mu je vlada tudi takoj dovolila. A

vzlic temu je bil na napovedani dan umorjen.

Iz Petrograda se poroča, da knez Tubercok in "liberalci" njegovega mišljenja zahtevajo v svojem programu reprezentativno zbornico z neposrednimi volitvami. Ministri naj bili še v bodoče direktno podrejeni carju.

Zvečer so pa časnikarji obdržali tajno sejo, ki so se v nasprotju z liberalci izjavili za radikalne reforme.

Vlada proti stavkujočim železničarjem Tiflis-Baku železnice, da jih bode poslala na morišče na Daljni Vzhod, ako se takoj ne vrnejo na delo. Če bode le res!

Dijaki, ki so bili v Petrogradu obsojeni za mesec dni v ječo, ker so izrekli svoje simpatije odpuščenemu profesorju Rinskemu Karzakovu, so bili te dni pomiloščeni.

Ko so Ivan Kalejeva, ki je z bombo naredil konec življenju kneza Sergija obsodili na smrt, jim je Kalejev zaklical: "Ne pripoznam Vas za sodnike moje. Jaz nisem zločinec, temveč vojni jetnik, ki je v revoluciji prišel Vam v roke." Končno jim je še povedal, da upa, da bodo smrtno obsodbo izvršili na njim javno in pri belem dnevu, kakor jo je on zvršil nad Sergijem.

Dijake, ki so se vdeležili nemirov dne 11. dec. pri kazanski katedrali in ki so bili do sedaj zaprti v Peter Pavlovi trdnjavi, so sedaj obsodili v tri do štirimesečno ječo.

Iz Petrograda prihaja vest, da so napadali na bariče na Poljskem rabili vedno otrovane kroglice in bodala.

Odbor časnikarske zveze, koje člani so najslavnejši ruski pisatelji je izrekel materi Ivana Kalejeva, ki je z bombo razmesaril vel. kneza Sergija svoje simpatije, zajedno pa izrekel nado, da čas ni več daleč, ko ne bode več treba materam v Rusiji žrtvovati svojih sinov boju za svobodo.

Zakon za vojni davek se je ravno kar proglasil. Davek bode povznan na vžigalnih klinčkih, petroleju in na plačah uradnikov. Ta zakon postane z dnem 1. maja pravomočen in bode prinesel vladi vsako leto 11 milijonov tol.

V Rusiji so zopet dobili nazadnjaki najbolj črne vrste — Plehvejeva klika — vladino krmilo v roke. Farji pridigajo povsod proti revoluciji. Liberalci so razlejeni v dva tabora. Delavske stranke se pa pripravljajo za nove demonstracije.

Neka vest se glasi, da je tajna policija razkrila novo zaroto proti carju mej cesarskimi gardnimi častniki. Zarotniki so večinoma plemeniniki. Strahopetnež na carskem prestolu je bil zelo pobit in je klaverno vzkliknil, ko je zvedel za zaroto: "Komu naj še zaupam?"

Mej gledališko predstavo v Tiflisu so nakrat vgasnile vse električne žarnice. Takoj so se na gledalce vsuli letaki revolucionarne vsebine in iz stotine grl je mogočno zadonel marširjeza.

Kruh se je Moskvi zelo podražil, ker stavka nad 15.000 pekovskih pomočnikov.

Iz Petrograda prihaja vest, da je prejšnji finančni minister vkradel pol milijona rubljev. Mesto da bi nakupil setev za kmete, ki so trpeli po ujmah, je pa denar zapravil z demimondkami, navadnimi vlačugami.

Ogrsko.

Iz Pešte se poroča, da je vojni minister pl. Pitreich odredil, da se morajo vsi častniki v ogrskih garnizijah učiti ogrskega jezika, take, ki pa nimajo veselja do ogrskega jezika, naj se pa premesti v Avstrijo.

Košutovci smatrajo to pridobitev za velikansko zmago. Mi pa mislimo, da je vseeno, če častniki vojake prostake zmerjajo v ogrskem ali pa

kakem drugem jeziku. Psovke ostanejo le psovke!

Nemčija.

Viljem št. 2. je v resnici originalen človek, ki razume izbornu zabavati svet. Sedaj je šel med temperenčnike. Povedal je, da sovraži pijančevanje — seve pri družih. On ne bode — ker se gre za njegovo maziljeno osebo — v prihodnje več sprejemal v službo take avtomobilovodje, ki so udani pijači. Tako je vsaj povedal.

Za njega ostane staronemški paragraf 11 še pravomočen. Viljem št. 2. saj tako besedičijo njegovi najintimnejši zaupniki, razume prazni kazarce, ako so napolnjeni z opojno pijačo, sploh ne gre nikdar k počitku, ako ni skrivnostno sladko ginjen. Večinoma napravljajo vse njegove govorance vtis, da jih ni govoril v pijanosti, pač pa v deliriju. Ako sedaj uničevalec brezdomovinskih rdečkarjev priporoča zmernost v pijači, potem obuja to občen smeh in veselost, ker dokazuje, da Viljem št. 2. ni le evropski harlekin, pač pa tudi hinavec.

Nemci so do sedaj izgubili v Afriki v boju z afriškimi rodovi 1396 mož, in siceh 957 je mrtvih. Te številke govore jasno, koliko stanje nemško državo klavitežki in roparski pohodi v Afriki.

Kreta.

Princ Jurij, katerega so velesile imenoval nadkomisarjem za Kreta je pri odvtoritveni seji deželnega zbora napadal revolucionarce in obljubil, da bode podpiral "nepretirane" reforme. Ali deželni zbor je jednoglasno sprejel resolucijo, v kateri zahteva, da se Kreta združi z Grško.

Angleško.

Tajnik ministerstva notranjih del, Ackers Douglas je predložil poslaniški zbornici naselniško predlogo. Predloga se le malo razločuje od ameriške. Le v tem slučaju je izkrcanje dovoljeno naselniku, ako nima sredstev, ako se izkaže, da išče zavetja v Angliji radi političnih zločinov.

Minister notranjih del lahko izžene inozemca potom politične odredbe.

Predloga je bila že sprejeta v prvem čitanju.

Francija.

Poslaniška zbornica je dovolila \$4000 podpore družinam, kojih delavci so bili pri štrajkarskih nemirih v Limoges-u usmrteni ali pa ranjeni.

Stavka je sedaj končana, ker je odpuščen delovodja, ki je provzročil stavko. Delodajalci in delavci so podpisali sedaj novo pogodbo.

Italija.

Splošna stavka železničarjev v Italiji je končana.

Ta stavka je bila protest proti železniškemu zakonu, ki jemlje železničarjem pravico do stavke, katerega so pa vladne kreature sprejele z večino.

Ameriške vesti.

Bojkot kaznjiv.

Iz Denver-a, Colo., se poroča, da je guverner Mc Donald podpisal protibojkotno predlogo, katero je sprejel postavodajni zastop države Colorado. Kdor se bode pregrešil proti temu zakonu, bo zaprt ali pa plačal globo. Ta protidelavski zakon je delo razupite "Citizen's Alliance", katerega so skušali organizirani delavci preprečiti z vsemi dopustnimi sredstvi. Radovedni smo, če bode tudi v tem slučaju izrekel najvišje zvezno sodišče, da je ta zakon protinostaven. Najbrže ne, ker bode zakon zadel le delavce.

Boj stavbinskih delavcev končan

V soboto-dne 22. aprila so podpisali delodajalci in stavbinski delavci medsebojno pogodbo v New Yorku. V tem boju je bilo prizadetih nad 100.000 delavcev stavbinske stroke.

Zopet nezgoda v premogokopu.

V Cabin Creek premogokopu, W. Va., se je zopet pripetila razstrelba. Šest premogarjev je mrtvih, štirje so pa težko ranjeni. Kapitalistični umori se množe, morilci pa svobodni pohajajo.

Leiter spoznan krivim.

Državna komisija, katero je odposlal guverner Deneen, da preišče vzroke o razstrelbi v garjevskem mestu Zeigler, se je izrekla, da so bili vzroki naravni, ki so provzročili grozno razstrelbo. Z drugimi besedami to pomeni, da je Leiter zakrivil sam razstrelbo, ker ni skrbel za ventilacijo. Kako različno se ta izjava glasi od razsodbe Leiterjevih kreatur, ki so trdili, da so organizirani delavci zakrivilili katastrofo?

Poroča se, da so glavni vodja in 4 podvodje tega garjevskega premogokopa podali svoje ostavke radi njim neugodne razsodbe po državni komisiji. Radovedni smo, če bodo tudi morilce nedolžnih delavcev zaprli.

Kapitalistični umori

Mrtvaški oglednik Joseph G. Armstrong za Allegheny okraj in avstrijski generalni konzul Merke v Pittsburgu, Pa., sta presenetila širšo javnost z dokazi, da se je avstrijske delavce, kar na debelo morilo v plavžih in premogokopih v Pennsylvaniji.

Generalni konzul je dokazal, da so nekateri delavci brez sledu izginiti pri delu v plavžih. Mrtvaški oglednik Armstrong je pa to izjavo pred ogledniškimi porotniki z dokazi podprl. Mrtvaški oglednik je izjavil, da se v plavžih smatra življenje inozemca manj vrednim, kakor življenje mule ali konja. Generalni konzul je pa temu pristavil, da je vsako leto na ducate Avstrijcev in drugih inozemcev v plavžih vbitih, ne da bi širša javnost, kaj zvedela o tem. Generalni konzul je vložil pritožbo na zvezno vlado, v kateri priporoča izveditev varnostnih naprav v obrambo življenja delavcev.

Gotovo je to hvalevredno delo, katerega se je oprijel generalni konzul Merke. Ali pozabiti ne smemo, da je njegov delokrog omejen le na državo Pennsylvanijo in okolico, da so jednake razmere tudi v državi Coloradi, kjer dela mnogo Avstrijcev, posebno Slovencev v plavžih in zlato in srebrorudnikih. Ali ne bi bilo umestno, ako bi avstrijska vlada ustanovila še en konzulat v državi Colorado, ki bi raztezal svoj delokrog v Texas, Arizona in New Mexico?

Avstrijski konzul v St. Louisu je preveč oddaljen, njegov delokrog je pa preobširen, da bi v resnici uspešno branil koristi svojih rojakov.

Mi mislimo, da so avstrijski delavci, ki leto za letom pošljejo nekaj milijonov krvavo prisluženih kronic v Avstrijo toliko vredni, da avstrijska vlada z vso odločnostjo brani njih koristi v inozemstvu. Caveant consules!

Novo parobrodno društvo.

Frank Zotti, rodem Dalmatince, je ustanovil z glavnico 2 mil. tol. pod imenom "The Zotti Steamship Co." novo parobrodno društvo, ki bode posebno koristno za Jugoslovane.

G. Zotti pojasnuje v svojem listu, da hoče nastopiti proti parobrodnemu trustu, ki dandanes računi Jugoslovanom iz New Yorka preko Havre, Southampton-a do Trsta \$43,55 za vožni listek, mejtem ko plača Talijan za isto pot do Milana

le \$21,45. Ako računimo iz Milana do Ljubljane ali Trsta \$5, tedaj vidimo, da plača vsak Jugoslovčan \$17,10 več, kakor plača Talijan za isto pot.

G. Zotti bode osnoval dve črti: eno iz New Yorka preko Španije v Trst in Reko, drugo pa preko Anglije na kontinent.

Mednarodnost kapitalizma.

Sodišče Zdr. drž. je izdalo izjemno sodniško naredbo proti ameriški delavski zvezi, v kateri se zvezi prepoveduje, da ne sme nadlegovati vslužbencev francoske sladkorne tvornice v San Juan-nu, Porto Rico.

V Limoges-u v Franciji pa stavkajo vslužbenci ameriške tvrdke Haviland, na katere streljajo francoski vojaki. — To govori dovolj jasno tudi za slepce.

Dober "kšeft."

Ko je bila dne 19. aprila razprava o predlogi glede plina v postavodajnem zastopu države Illinois, so iz vseh krajev prišli uradniki plinovske družbe, da bi protestirali proti predlogi. — Ha, to so frčali tolarčki po zraku, "ljudski zastopniki" so se pa smejali!

Boj z garjevci.

Iz Wheelinga, W. Va., se poroča, da je prišlo do boja mej stavkujočimi delavci Whitakerevega podjetja in garjevci, katere so imptorirali iz Pittsburga. Okoli 50 oseb je bilo ranjenih. Končno se je šerifu posrečilo zopet napraviti red in mir.

Panamisti osleparili delavce.

Iz Paname se poroča, da je kanalska komisija z izplačevanjem plače za mesec marec toliko časa čakala, da so delavci zagrozili s stavko.

Vsi panamski časniki oistro obsojajo prekopno komisijo.

Kruha za vse v izobilju?

Minoli teden je stala ob vrodu v Madison Square Garden v Milwaukee siromašno oblečena žena in opazovala elegantno oblečeno občinstvo, ki je drlo v cirkus. Bili so večinoma ljudje, katerim je bila malenkost plačati par tolarjev za sedež.

Nakrat je žena zakričala, zgrudila se na tla, njena otroka sta pa zaplakala. Takoj je bil s prve policijske postaje policijski voz na mestu, da odstrani neprijetni zadržek. Komaj je na policijski postaji nadstražnik pogledal ženski v obraz, je zaklical: "Brž mleka, juhe, žena umira lakote."

Z ambulanco so kasneje prepeljali nesrečno žensko, ko se je nekoliko okrepčala, v bolnico, kjer je povedala naslednje:

"Zadnje sredo nas je gospodar posadil na cesto. Soprog je šel iskat dela, a se ni vrnil. V sredo po noči sem spala na prostem. Otroka sem postavila v prazen sod, ju odel, jaz sem pa legla poleg sodov na tla. Od srede sem blodila po ulicah. Sramovala sem se prosjačiti. Dobila sem nekaj centov od pasan-tov, ki so čitali bedo na mojem licu."

Žena je bila oblečena v eno samo obleko. Čevlji so bili brez poplavit in raztrgani. Dete je bilo zavito v vrečo za kavo, 16-mesečni deček je bil zavito v obleko odraslih ljudi, katero je mati na cesti pobrala.

To je slika, kakeršno lahko vidimo v današnji družbi vsaki dan sredi bogastva — o civilizacija!

Razmotrivanje proletarca.

Strokovna društva v Ameriki so v resnici lahko ponosna na svoje pridobitve. Po hudem boju so dosegla skrajšanje delavnega časa, zvišanje delavskih plač in preosnovanje prejšnjih slabih delavnic v boljše. Strokovna društva so izvajala, da si dandanes delavec in kapitalist ne stojita več nasproti kakor sluga in gospodar, ampak kakor dve sili, kateri sklepata medsebojne pogodbe. Strokovna društva, dasi so še mlada, vendar imajo za sabo že mnogo izvojenih zmag, čeravno so imele opraviti z nasprotnikom, ki ni bil v boju nikdar izbirčen v sredstvih in ni štedil z denarjem, da bi le porazil organizirane delavce. Ali vzlic temu morajo priznati strokovna društva, da ne smejo držati križem rok tudi dneva ne, ako hočejo vspehe izvojenih zmag pridržati in priboriti si novih vspehov.

Res je, da kapitalisti vedno preže, da bi zadali hude udarce strokovno združenim delavcem. Kapitalisti se ne bojijo le odprto proti organiziranim delavcem, ampak tudi skrivoma z različnimi šikanami. V Ameriki je še mnogo delavnic, kjer se postova z organiziranimi delavci kakor s kaznenci. Že kratek pogled na uro dostikrat prinese delavcu neprijetne in surove besede. V nekaterih delavnicah se tudi to minut pred delom prečitajo imena vseh delavcev. In kdor minuto kasneje pride, je odpuščen. To so žalostne in sramotilne razmere, katere je treba odstraniti. Dandanes je proletarec res prisiljen prodati svojo delavno moč. Nikakor se pa ne more zahtevati, da bi se proletarec ponižal v navadnega hlapčevskega sužnja. Torej je naloga strokovnih društev, da varujejo proletarce pred nadutostjo podjetnikov. Organizirani delavci niso kaznenci, delavnice pa niso jetnišnice.

Nč ni človeku tako zoprno kakor poivočarstvo. Načela bodo le takrat prodrla, ako jih zastopajo pogumni in neustrašeni možje. Z druge strani se pa zopet človek navdušuje in oživlja za boj, ako opazi, da se načela čimdalje bolj širijo in bistre. Ako se pa nasprotno zvrši, tedaj nimajo zastopniki idej toliko moči, da bi se enostranstvu uprli. Ideje postanejo navadni okostnjaki brez krvi, mesa in življenja — prazne abstrakcije.

O tem nam pa najboljšo nauko podaja življenje samo. Kdor se pred svetom skriva, kdor noče umeti življenja, postane Don Kizot, bojevnik proti mlinom na sapo, in magari če je najpoštenjši človek z najboljšo voljo, kdor svoje nazore in načela razdeljuje v paragrafe, se oprime šablonsva in slednjice postane navaden živ okoli tavačič zakonik. Človek lahko ostane zvest svojim načelom, dasi proučava življenje z raznih strani, dasi skuša svoja načela uresničiti raznim potom. Mi smo lahko najzvestejši zastopniki kakega svetovnega naziranja, ne da bi slepo izvrševali vse, kar so nekateri imenitni zastopniki tega naziranja povedali v govoru in pisavi.

Slepa poslušnost, slepa vera v prve zastopnike kakega svetovnega naziranja nas privede do papežev in svetnikov. Teh pa mi nočemo! Torej razmotrivajmo in iščimo najkrajšo pot do izvršitve svojih idej. In to bode najboljša!

POZOR ROJAKI!

Opozarjamo rojake, da nam bodeknjižica "LRTV RAZMER" ali "ZAPISKI KRANJSKEGA KAPLANA", kmalu pošla. Kdor želi imeti knjižico, v kateri se slika pogubonosno delovanje nekaterih duhovnikov po imenu za naš narod, naj doloži 25c. na upravnishstvo "Gl. Sv." in pošljemo mu jo takoj.

Založna, ki se opisuje v knjižici, se je zavrnila na Kranjskem ter je povsem resnična.

Uprav. "Gl. Sv."

Kralj Matjaž

Zgodovinska povest.
XII.

Erazmov nastop je kapucina tako presenetil, da se iz prva niti ganiti ni mogel. A videvši, kako mu Erazem pokončava njegove dragočnosti, se je jezno zakadil vanj in cvileče klical:

— Antekrist je prišel! Ljudje kristjanski, pomagajte!

A ker se nobena roka ni ganila, Erazem pa je pahnil kapucina od sebe, je začel suhi možiček še huje vpiti.

— Ti Lucifer, ti Belcebub, ti Iskarijot, ti si tolovaj. Pokrasti mi hoče denar. Ali ne vidite ljudje, da mi hoče ukrasti denar, ki ste ga vi dali za čast božjo, sveti cerkvi Kristusovi.

— Ne imenuj Kristusovega imena po nemarnem, je osorno velel Erazem, Magajna pa je vzel skrinjo, v kateri je bil denar, in jo postavil pred kapucina ter mu rekel:

— Tu imaš denar, za katerega si osleparil to revno in nevedno ljudstvo. Vzemij svoj plen in poberi se od tod.

Med ljudstvom je zdaj nastalo živahno gibanje. Mnogo jih je bilo, ki so se začeli zavzemati za kapucina, še dosti več pa jih je bilo, ki so se zavzemali za Erazma. Nastal je prepir, vsled katerega so ljudje z vseh strani drveli skupaj, da je bilo okrog kapucinovega štanca naenkrat vse črno ljudstva. Hrup in vik je bil tolik, da je privabil tudi župnika in tolsteja kanonika iz zakristije, a položaj je postajal tem resnejši, ker so posamezniki že dvigali pesti. Kapucin je spoznal pretečo nevarnost, vzel skrinjo z denarjem in pobegnil v zakristijo. Na potu je zmerjal in psoval, kar se je dalo, kanonik in župnik, ki sta tekla za njim, pa sta mu pomagala. Nekaj mož je skočilo za njimi, ali Magajna jih je zadržal.

Erazem je med tem stopil na "štant" in poskušal ljudi pomiriti.

— Nikar se ne jezite, ljudje, da sem naredil konec nevredni kupčiji, je Erazem ogovoril množico. Kapucin je Vašo vernost izkoriščal in Vas je goljufal. Bog ni dal nikomur pravice, da kupčuje z njegovo milostjo, kakor je delal ta kapucin. Bog odpušča grehe iz milosti, ne pa za denar. Le božja milost nam more odpustiti grehe, ker z deli in z nedarjem se Bogu ne more zadostiti. Kristus se je za nas daroval na križu in Kristusova kri nas očisti vseh grehov. Samo če verujemo v Kristusa, smo deležni božje milosti. Ali misli kdo, da mar Kristusovo zasluženo ni bilo popolno in da moramo z denarjem in z deli dopolniti in nadomestiti njegovo daritev in njegovo odrešenje? List Hebrejcem nam priča, da je Kristus z eno daritvijo za vedno popolnil one, ki se po veri v njega posvečujejo. In sv. Janez Evangelist piše: Kri Jezusa Kristusa, sina božjega, očisti nas od vseh grehov — On je sprava za grehe naše, pa ne samo za naše, nego tudi za grehe vsega sveta. Če nas je torej Kristusova kri očistila vseh grehov, kakor morete misliti, da vas bo za denar dobljeno odpuščenje še bolj očistilo? Jaz pa vam pravim: Milost božja se ne da ne zaslužiti ne kupiti in zato ni nikomur treba hoditi k spovedi in kupovati odpustkov, ni treba hoditi na božja pota niti se postiti. Samo dvoje je potrebno: vere v Jezusa Kristusa in živeti po desetih božjih zapovedih. Če je kdo grešil, mu je greh tudi brez spovedi odpuščen, da le spozna svoj greh ter se ga kesa. Grdo žaljenje Boga pa je, če se duhovniki drznejo, odpuščanje grehov prodajati, in zato storite vedno tako, kakor sem storil jaz danes, če se vam bližajo farizeji in vam prodajajo odpuščanje grehov.

Ljudje so tiho poslušali. Bilo je mnogo takih, ki so že poznali te nauke, in ti so Erazmu molče pri-trjevali. Ali bilo je tudi dosti takih, ki so prvič slišali te nauke in zdaj niso vedeli, pri čem da so in kaj naj verujejo. Erazem je stopil med te ljudi in jim oznanjene nauke še natančneje razlagal. In ljudje so ga z zanimanjem poslušali tembolj, ker se niso mogli ubraniti vpliva njegove vneme in njegove tople, iz globokega prepričanja in resnične vernosti izvirajoče besede.

Iz zakristije, kjer je bil kapucin skrčil svoj denar, se je čez dlje časa priplazil župnik Kozina. V začetku je od daleč poslušal Erazmove razlage, a ko je spoznal, da podira Erazem stebre njegove veljave in njegovega gospodstva, tedaj ga je obsla nepopisna jeza. Srdito se je zapodil med ljudi in jih podil narazen.

— Spravite se proč, je kričal nad njimi. Niste vredni, da vas solnce obsije. Sram Vas bodi, da poslušate pritepenega človeka, ki obrekuje božje namestnike.

— Bog ne potrebuje nobenih namestnikov, je mirno pripomnil Erazem. Bog je povsod in vedno pričujoč in brani in vlada vse verne kristijane, kakor je rekel: "Kjerkoli dva ali trije vkup pridejo v mojem imenu, ondaj sem jaz med njimi" in "Jaz sem pri vas vse dni do konca sveta."

— Kaj ti hočeš zanikati, da bi bil jaz namestnik božji, je vpil župnik. Kdo pa si ti?

— Kdo da sem, to vas nič ne briga, je odgovoril Erazem. To vam pa povem: Kdor se povzdiguje in pravi, da je namestnik in pooblaščenec Kristusov, ta ravna napuhnjeno in prevzetno in daje s tem na znanje, da je, kakor pravi sv. pismo "človek greha" in "sin pogube" in "zopernik, ki se povzdiguje čez vse to, kar se imenuje Bog ali božja služba, tako da sedi v božjem templu kakor Bog". Od take lažnjive glave se mora po božjem ukazu ločiti vsak pravi kristijan in iti iz Babela, ako neče biti deležen kaznj, ki jih bo poslal Bog nad takega prevzetnika.

Sedaj se pa župnik Kozina ni mogel več premagovati. Srdito je dvignil svojo pest in skočil proti Erazmu, a kmrtje so ga ustavili. Med ljudmi je završelo, sto pesti se je dvignilo, krik in vik je zaoril tako, da se je razlegal po vsi Vrhniki, in vse je kazalo, da pride do pretepa vzlic temu, da so Erazem in Magajna, gospa Regina in drugi ljudje mrlili. V tem nevarnem trenutku je prihitel sodnik Završan s pripravljenimi trškimi hlapci in njegovemu nastopu se je posrečilo, pomiriti ljudi in jih pregovoriti, da so se razšli.

Ljubljanski kanonik in suhi kapucin sta bila pri župniku na obedu, ali ta dan jima ni dšala nobena reč. Žalostno so vsi trije povešali glave in milo vzdihovali, kako da je svet izpriden in kako gineva vera. In ta njihova žalost je postala še večja, ko je ostala cerkev ves popokan docela prazna in je cerkvenik prišel povedati, da hodi Erazem od krčme do krčme in oznanja novo vero, ter da se mu pridružuje vedno več ljudi. Župnik se je rotil, da se bo maščeval ne le Erazmu, nego tudi vsem tistim, ki ga slušajo, kanonik in kapucin pa sta ga utrjevala v tem njegovem sklepu.

Proti večeru se je zbralo ljudstvo "na Košaci", lejer so v naslednjem stoletju sezidali cerkev sv. Trojice, in tam je Erazem obrazložil nekaj glavnih nauk evangelija ter ljudem pojasnil, v katerih naukih je rimska cerkev zapustila Kristusa.

Posebno jam je razložil nauke o zakramentih. Kakor sta bila v starem testamentu kot posebna znamenja božje milosti postavljena le dva zakramenta, namreč obreza in velikončno jagnje, tako — je dejal Erazem — sta postavljena tudi v novem testamentu le dva zakramenta, sv. krst in sv. večerja Kristusova. Krst je zakrament ali očitno božje znamenje, ker se človek po Kristusovem ukazu oblije z vodo in se pri tem izreko, besede: Jaz te krstim v imenu Boga Očeta, Sina in sv. Duha. Vnanje vidno znamenje pri krstu sta torej voda in božja beseda, pri sv. večerji pa vino in kruh ter zopet božja beseda. Rimska cerkev, ki je še pet drugih zakramentov, ali to je sv. pismu nasprotno. Za vsak zakrament sta potrebni dve reči: najprej Kristusova — ne papeževa — beseda, s

katere je združena zveličevalna božja milost, potem pa vnanji element kot očitno znamenje, kateri element je Kristus sam določil. Pri krstu je ta element voda, pri sv. večerji pa kruh in vino. Birme Jezus ni poznal. Niti je določil, da naj se birmanec pomaže z oljem, niti tistih besedi, ki jih izreče škof pri birmanju, in tudi v sv. pismu se nikjer ne najde, da bi bil Kristus taki birni dal obljubo svoje milosti in odpuščanje grehov, kar je vendar potrebno za vsak resnični zakrament. Birma ni torej nič drugega kot človeška postava. Tudi pokora se ne more imenovati zakrament, zakaj pokora nima nobenega takega vnanjega, vidnega znamenja, kot je pri krstu voda in pri sv. večerji kruh in vino. To isto velja za zakrament sv. zakona, kajti tudi ta nima nobenega vnanjega, od Boga postavljenega znamenja niti božje obljube, da bi po njem mogli doseči odpuščanje grehov. Zakon se je šele v 12. stoletju začel smatrati kot testament. Takrat in še pozneje je bilo med rimskimi duhovniki mnogo preprirov zaradi zakramentov. Šele cerkveni zbor v Florenciji leta 1439. je določil, da je sedem zakramentov, kar je tridentski zbor l. 1545. potrdil, češ, ker je sedmero poglavitnih čednosti, sedmero poglavitnih grehov, sedem dni v tednu, sedmero zvezd in svetnikov v skrivnem razodetju, mora biti tudi sedmero zakramentov. Ako je zakon zakrament, zakaj pa uče rimski duhovniki, da je mesen stan, v katerem človek ne more biti Bogu všeč? Ako je zakon zakrament, zakaj pravijo, da je boljše in blaženejšo biti v devištvu. Če je devištvu boljše kot zakon, zakaj pa ni potem devištvu zakrament. Sicer pa so bili skoro vsi verni in sveti ljudje, o katerih poroča sv. pismo, oženjeni, tudi sv. Peter in več drugih apostolov. Posebno je krivično, da se duhovnikom brani zakon. Sv. pismo naravnost zahteva, da mora biti duhovnik oženjen, dočim pravi rimska cerkev, da je za duhovnika večji greh oženiti se, nego se pregrešiti z nečistostjo. Rimska cerkev je uvedla tudi zakrament mašniškega posvečenja, a tudi to ni božja nego človeška uvedba, zakaj nikjer v novem testamentu ni brati, da bi bili Kristus ali njegovi apostoli z oljem mazili pridigarje in jih tako posvečevali. Isto tako se je tudi maziljenje z oljem na smrtni postelji proglasilo za zakrament, dasi tega Kristus ni ukazal. Z oljem, o katerem se bere v evangeliju in v listu sv. Jakoba, se je delalo čisto kaj drugega, kakor se dela dandanes. Apostoli niso ljudi mazili k smrti, temveč da bi na čuden način ozdraveli to moči Kristusovi, vsled česar se apostolske maziljenje z oljem nikakor ne strinja z današnjim poslednjim oljem, nego je eno drugemu nasprotno, kakor življenje in smrt.

O takih in enakih rečeh je govoril Erazem zbranemu ljudstvu. Govoril je rezko in drastično, kakor je bila tedaj navada in kakor se mora govoriti preprostim ljudem. In govoril je s tisto notranjo oduševljenostjo, kateri se nihče ne more ustavljati in ki potegne množice za seboj, ne da bi vedele kdaj.

Le Anton Magajna je ostal hladan in ravnodušen, in je komaj poslušal, prav kakor da ga Erazmova izvajanja nič ne zanimajo.

Ah, kako je bilo to krasno, je vzdiknila sodnikova Anka, ko je Erazem končal svoj govor. Zdaj se je pokazala prava moč besede božje in moč pravih nauk Kristusovih. Njeni smejoči se pogledi so iskali Erazma, ki je kakor apostol hodil med ljudmi, jim stiskal roke, jih bodril naj vztrajajo v boju proti papištvu, in obetal, da jih obišče vase, ter jih poudil o pravi veri in o pravih naukih Zveličarjevih.

Delala se je že tema, ko so se iz drugih krajev došli ljudje odpravili ali peš ali na vozovih na svoja domovanja. Zaradi tega pa vendar še ni na Vrhniki nastal mir. Po krčmah je bilo vse živo in vse je bilo veselo kot že dolgo ne. Mladina se je vdal radovanju in je plesala in prepevala, starejši ljudje pa so se zabavali s pogovori o dogodkih tega dneva. Splošno pa je vladalo spoznanje, da je ta dan zmaga tudi na Vrhniki ideja re-

formacije, in da je v vrhniskem okolišu odklenkalo papištvu.

Vrhniski župnik Kozina je pa bil na večer vendar prav vesel. Vsa jeza, ki ga je lomila čez dan, ga je bila hipoma minila, ko je stopila pred njega gospa Angela in mu razodela, da je Erazem — ubegel menih iz Bistre.

XIII.

V samostanu v Bistri je bilo tiho in mirno kakor redkokdaj. Menihi so bili zbrani v refektoriju, a govorili so le malo in o obrazov se jim je bralo, da so imeli veliko skrb. Prijorja Celestina ni bilo med njimi. Hodil je sam po vrtu, hitro in z dolgimi koraki, kakor vselej, kadar je bil razburjen.

Bilo je pa tudi nekaj nenavadnega v samostanu. Velika in prostorna cerkev je bila tudi zvečer razsvetljena, sredi cerkve pa je stala krsta, v kateri je ležal mrtev menih. Mrličeva glava je bila vsa obvezana z belim platnom, tako da se obraza ni nič videlo.

Mrlč je bil pater Avguštin, vedno veseli in n'kdar trezni samostanski kletar. Zjutraj je bil odšel še čil in zdrav z dvema hlapcem na samostansko pristavo pri Borovnici, ko pa se je zvečer veselo prepevaje vračal domov, ga je nenadoma dohitela smrt. V gozdu poleg ceste je počil strel in koj na to se je bil pater Avguštin zgrudil na tla. Hlapca sta strahoma zbežala, a čula sta za seboj strahoten smeh in ko sta se ozrla, sta videla, da je z gozda skočil mož, zavijtel puško in s kopitom razbil umirajočemu patru Avguštinu glavo. Trepetaje sta se hlapca ustavila ne vedoč, ali naj se vrmeta ali naj mislita samo na svojo varnost. Morilec jima je od daleč zaklical:

— Sporočita prijorju Celestinu pozdrav kralja Davida!

Hlapca sta zdaj vedela, da je morilec cigan in da cigani še vedno mislijo na maščevanje. Približati se pa morilecu nista upala. Morilec je mirno preiskal žepa patra Avguština in potem izginil v gozdu, a hlapca sta se mrliču približala šele potem, ko sta na cesti zapazila več drugih ljudi.

Umor patra Avguština je povzročil v samostanu strah in zbeganost. Kakor plašne ovce ob viharju so se stisnili menihi v refektorij in so se komaj upali govoriti. Vsak izmed njih si je bil svest, da ga utegne zadeti enaka usoda, kakor patra Avguština, ki je zdaj ležal v samostanski cerkvi na mrtvaškem odru, in vsak je uvideval, da je vsega tega kriv le prijor Celestin. Iz tega spoznanja se je porajala počasno sicer, a čedalje jasneje velika jeza in nevolja na moža, ki je nakopal samostanu tako nevarnih in neizprosnih sovražnikov.

Prijor Celestin se ni zmenil za to, kaj mislijo in govore njegovi menihi. Tudi žalostni konec patra Avguština ni šel trdnemu možu do srca. Morila ga je samo skrb, kako obvaruje samostan pred vsemi njegovimi sovražniki. In ta skrb je bila toliko večja, ker so se sovražniki množili in postajali čedalje nevarnejši. Zdaj se samostan ni imel boriti samo z nezadovoljnimi podložnimi in z roparsko zalego ciginov; pojavljali so se že početki socialne revolucije, začel se je odpad od rimske vere, in v samostanu samem se je začel razpor.

In vendar jih ukrotim in ugonobim, vse te zunanje in notranje sovražnike, se je rotil prijor Celestin in jezo stiskal pesti, kakor bi se hotel na mestu spoprijeti s svojimi nasprotniki. V svoji duši pa je delal strašne načrte in koval grozne naklepe, kako zlomi vsak odpor in zatre vse samostanske sovražnike.

(Dalje prihodnjik.)

Slovensko — angleški — rečnik

je izšel. Cena 60c. Denarne pošiljave po money-orderiu na V. J. Kubelka, Box 744 New York, N.Y.

Na znanje.

vsem bratom društva "Bratstvo" št. 6. S N P J v Morgan, Pa., da se prihodnja seja vrši mesto četrto nedeljo v mesecu, dne 23. aprila teden pozneje in sicer prvo nedeljo po Veliki noči, dne 30. aprila.

F. Miklavčič,

predsednik.

1. MAJ.

Kakor mrtvo človeško telo je ležala zemlja pod svojo ledeno odejo. Žila ne tolče, plodnost v njenem naročju je mrtva — mrtvo, brezčutno leži zemlja.

Lačne ptice zaman iščejo zrna, zastonj se trudi njih bistro oko, da bi opazilo kakšnega črviča.

"Svobodni" človek, ki jo poleti obdeluje, sadi raznovrstni sadež, hodi otožno naokrog, boječ se bodočnosti.

"Zemlja ali nisi naša mati? Zakaj si se zazibala v smrtni spanec in si prepustila ogromno število svojih otrok bedi in siromaštvu. Mati, kaj sem storil zlega, da moram svojo roko stezati za miloščino? O, mati, povej zakaj...?"

Tako je jadoval "svobodni" človek.

Človek in žival sta klela smrt in sta upala, da pride odrešenik, ki obudi zemljo zopet k življenju.

Odrešenik je prišel.

Boginja plodnosti je obsenčila navidezno mrtvo zemljo s svojimi žarki, mrtvaška odeja je zgnila — kri se je pričela pretakati po žilah in zopet je bilo vsega v izobilju... za vrabce.

In ljudje...?

Mrtvaška odeja je proč, zemlja oblači svoje ženitvansko krilo, v nekaj dneh požene povsod lepa zelena travica.

Grmovje, drevje poganja mladice, cvetlice odpirajo svoje popke, živina gre zadovoljno na pašo in začudeno gleda ljudi, ki stradajo.

Ptice prepevajo slavo prebujeni naravi in se smejejo človeku, ki je živel v bedi, ko je narava spala pod ledeno odejo in ki strada sedaj, ko se probuja narava iz zimskega spanja.

Kdo zamore onisati muke in trpljenje siromašnega človeka, katere je preстал, ko je narava počivala pod ledeno zimsko odejo.

Kdo naj sešteje otroke, ki so lačni in gladni ležali na slamnatem ležišču, odeti s cunjami, da bi se ubranili hudega mraza?

Kdo ne bi proklinjal današnji družabni red, ako mora gledati, kako mali dečki in starčki z ozeblimi udi in upadlimi obrazi na cestnih voglih ponujajo časnike na prodaj?

In kdo naj sešteje tiste siromake, ki so rajše gladili na ostankih, kakor da bi svojo bedo obesili na veliki zvon?

Da, grozna si bila zima za tiste, kojim tudi pomlad ne prinese rešitve.

Na tisoče jih še tava okoli brez dela in jela, kojim ni upati, da bi videli nekaj boljše dnove v svojem življenju.

* * *

1. maj je, pomlad je! A za proletarca ostane le zima.

Ali za vedno?

Ne! Tisočkrat ne!

Kakor vsako leto zimi sledi spomlad, istotako se bode stajala ledena skorja, ki danes še odeva človeštvo.

Da, zima je še za milijone ljudi še nekaj let in solnce svobode bode odtajalo skorjo kratkovidne sebičnosti; ali že se dani na vztoku.

* * *

Da, 1. maj je.

Glejte, na tisoče sejalec seje setev!

Sejte, sejte, sejte! Prvi maj je tu!

Na delo sejalec socializma, sejte in nikar se ne strašite pleva in ljulike.

Pomlad je in prišlo bo poletje. Želi bodemo in spravljali dozoreni sadež v shrambe.

Tedaj bodo tudi siromaki zaražali, vstopili bodo v kolo, da zaplešejo okoli altarja, na katerem so laži, sleparstvo, nemoralnost tatvine, umori — — — smrtni ples kapitalizmu.

Manifest in poziv na shod.

Konec.

Možje, katerih močnatost ali druge okoliščine so prisilile iskati si dela

izven njih stroke, so morali zato plačati globo.

Nesložnost strok nasiljuje politično zabitost vlade pri volitvah in gospodarsko nevednost v delavnici, rudniku ali tovarni.

Strokovne unije so se priznale in funkcionirale so, a gospodarji tovarn se jih poslužujejo v utemeljitev ustanove monopola v zvišanje cene raznim izdelkom.

S tem se je ukrenilo, da se en delek delavcev tako uporabi, da napravljajo težje razmere za življenje drugim revčev.

Strokovna delitev zanemarija razvoj razrednega zavedanja delavskih slojev in rodi misel skupnih koristij med delodajalcem in sužnjem — delavcem. Ona dopušča zvezo delavskih zapeljivcev s kapitalisti v "Civic Federation", kjer se kujejo načrti in uloge za nadaljno vzdrževanje kapitalizma in stalno sužnost delavcev s pomočjo meznega sistema.

Vsa taka prizadevanja, v zboljšanje položaja delavnih slojev so se izkazala z raspotnim delovanjem vedno jalovim v dosego končnih ciljev.

Splošno gospodarsko zlo se zamore iztrebiti le potom splošnega obrtniškega razrednega gibanja. Tako gibanje delavskih mas pa je nesposobno za dosleden boj, dokler cepljene stroke in nje mezde delijo moč, da je s tem dana prilika delodajalcu nasprotovati drugi stroki v ravnoštem podjetju, in ker se energija ruši ob brezuspešnem prizadevanju pravosodja, in s katerim raste tudi le osebna moč unijskih uradnikov.

Ako hočemo te razmere odstraniti, potem je treba ene velike obrtniške unije, ki osredotočuje v sebi delokrog vseh delavskih strok, s strokovno krajevno (lokalno) samoupravo (autonomijo), industrijalno mednarodno autonomijo in splošno delavsko (laboring) autonomijo.

Postaviti se ima temelj na razrednem stališču in, glavna uprava naj bi vodila v soglasju natančne preiskave nepremostljivih konfliktov (nasprotstev) med kapitalisti in delavci, vstanovila naj bi se ekonomična (gospodarska) organizacija delavskega razreda izven kakih političnih nagibov.

Vsa delavnost bi morala izvirati iz rednih članov.

Krajevna, narodna in glavna uprava (administracija) vodi in izdaja unijske znake, gumbe (bottons), prestopne liste, sploh vse v to svrhu potrebne dohodke.

Delavci, ki se skažejo z organizacijsko listino vnanjih dežel, so sprejeti v organizacijo brez kake ustopenine.

Vsi člani bi bili udje krajevne, narodne, ali mednarodne unije in bili sposobni stroke, v kateri so vposleni. Vendar pa bi imeli biti prestopni listi članov splošni mej krajevnimi, narodnimi in mednarodnimi unijami.

Glavna uprava bi se naj pečala s publikacijo (tiskom) zastopanih načel organizacije in nje principov, s katerimi bi dosegli vsi člani vseh strok in obrtnije svoj cilj, ter vzdrževali potrebno ravnotežje.

Za centralni založni sklad, za slučaje bojev, naj bi se pobiral od vseh članov primeren davek.

Poziv na zborovanje.

Vsi delavci torej, ki so za te principe, se pozivljejo na sestanek v Chicago dne 27. junija 1905, kjer se v navzočnosti delegatov raznih strok točke iz predložene manifeste odobri ali spopolni. Vsak delegat mora zastopati gotovo število delavcev v smislu organizacije. Dovoljeno pa je seveda, da se tudi kdo drugi udeleži te konvencije, ki bi hotel za stvar delovati na korist občni organizaciji.

Do sedaj se je oglasilo že mnogo delegatov raznih strok in upati je, da se konvencija završi z gotovim vspehom — splošne unije.

Odbor.

Mother Jones, Frank McCabe, John M. O'Neill, Chas. H. Moyer, Chas. O. Sherman, M. E. White, W. L. Hall, Daniel McDonald, Clarence Smith, Frank Bohn, Geo. Estes, W. J. Bradley, Ernest Untermann, Eugene Debs, etc.

Prodajam vozne

listke (šifkarte) za francosko črto—Havre New York in naobratno; nadalje za Cunard črto Reka, Trst New York in naobratno.

Francoski parniki vozijo po 6 dni, parniki Cunard črte pa po 12—14 dni od Trsta ali Roke do New Yorka.

Postrežba izborna na obeh črtah.

Pošiljam tudi denar v staro domovino po dnevnem kufru in sem v zvezi z najboljšimi bankami v Ameriki in stari domovini.

Vsa tozadevna vprašanja naj se pošiljajo na naslov:

M. V. KONDA
683 Loomis St.
Chicago, Ill.

Vaclav Donat

izdeluje neopojne pljake — sodovico in mineralno vodo.

576 W. 19. St. Telefon, Canal 6296



Raznovrstni godbeni instrumenti po nizki ceni.

JOS. JERAN,
459 W. 18. St. Chicago,
se priporoča za popravljenj god. instrumentov

NAJEMNIK & VANA,

IZDELOVALCA

sodovice mineralne vode in drugih neopojnih pijač.
82—84 Fisk St. Tel. Canal 1405

.....BEZGAVKE.....



Čista kri je najboljša dedščina.

Oni mladenič ali mladenka sta v resnici bogata, ki prejmeta od svojih roditeljev dober telesni sestav in čvrsto zdravje.

Bezgakve ali škrofeljni so podedovana krvna bolezen. Pokažejo se s tem, da se vratne žleze zvečajo in vgnenje tako, da nastanejo iz njih tekoče

rane. Oči so vnete in rdeče ter trepalnice napolnjene z materijo. Kadar se zanemarijo ali pa nevedno zdravijo z vnanjimi zdravili, tedaj povzročijo bezgakve bolezni v kosteh in store dostikrat bolnika hromeza za celo življenje.

Severov Kričistilec

je najboljši lek v takih slučajih in ga pričnite dajati bolniku takoj ter rabiti redno nekaj mesecev. Sčistil bo kri in vsi znaki bolezni bodo izginili.

Izpahline so izginile.

Čislani gospod:—Prepričan sem, da so Vaša zdravila najboljša. Naročil sem od Vas tri steklenice Vašega kričistila in izpahline na cellem životu so izginile.

S spoštovanjem Vaš

A. Vančak, Fayette City, Pa.

Cena steklenice \$1.00.

SEVEROVA ZDRAVILA SO NAPRODAJ V VSEH LEKARNAH.—ZDRAVNIŠKI NASVETI ZASTONJ.

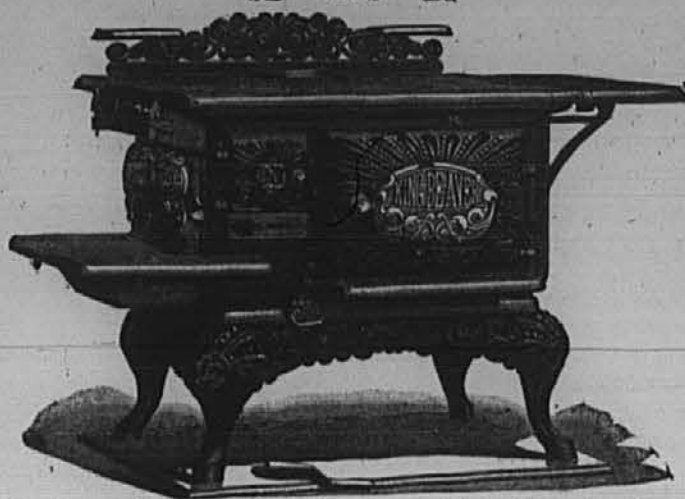
Se nekaj koledarjev ima upravljuvstvo

"GLAS SVOBODE"

naprodaj. Cena koledarju je 25c.

Ako hočete prihraniti nekaj dolarjev, kupite pečel in pohištvo pri

NAS



Ličen in trpežen štedilnik, katerega predočuje slika, lako kupite za \$ 16. Kurite lahko z mehkim ali trdim premogom. Prihranite si tudi denar, ako kupite svetilnice, preproge in drugo pohištvo pri nas.

Jas. Vasumpaur,

na voglu 18 in Paulina ul. Chicago, Ill.

Podpisani naznanjam

SLOVENCEM in HRVATOM,

da sem otvoril na voglu 18 Pl. in Loomis St. novourejeni

Saloon.

Poleg tega imam prostorne dvorane za obdrževanje sej in zabav. oglašite se pri meni in pokažem Vam prostore. S spoštovanjem

(Telefon Canal 7231)

JOSEPH POLACEK,

683 Loomis, cor. 18 Pl. Chicago, Ill.

Vnetje grla

pride v
jedni u-
ri! Bli-

skoma in na strašen način oropa materi njenega miljenčka. Bodi te pripravljene na vnetje grla s steklenico

Severovega balzama za pljuča,

in ničesar se vam ni treba bati. V njem boste našli takojšnje pomoč.

Cena 25 in 50 centov.

Starost

vrinaša slabost,
zgubo moči in
pomanjkanje

življenske jakosti. Nekateri ljudje so stari s 25. ali 30. letom. Ali želite biti ravno tako jaki in čili s 60., 70., da, celo s 75. letom, kakor so mladi ljudje?

Severov življenski balsam

vam bo pomagal staviti se v bran starostnim slabostim.

Cena 75 centov.

Bolesti

in obteži so
splošna dedšči-
na vsega člo-
veštva. Bolesti morajo biti, a
moderna znanost jih ve olajšati
v veliki meri.

Severovo olje sv. Gotharda

je najčudovitejši olajševalec bolečin, kar se jih prodaja.

Cena 75 centov.

Kamen

Neprilike z mehurjem, kot vnetje mehurja, kašar v mehurju itd., so navadno posledica kamna ali peska (neke kristalne usedline v vodi). Uživate

Severov lek za jetra in ledvice

koj spočetka in povrnila se vam bo svet zdrava delavnost.

Cena 75 centov in \$1.25.

W.F. SEVERA Co. CEDAR RAPIDS IOWA

"Glas Svobode"

[THE VOICE OF LIBERTY]

WEEKLY

Published by The Glas Svobode Co
683 Loomis St. Chicago, Ill.Entered at the Post Office at Chicago, Ill., as
Second Class Matter.

Subscription \$1.50 per year.

Advertisements on agreement.

**"Glas Svobode" izide vsaki petek
in velja za AMERIKO:**

za celo leto\$1.50

za pol leta 75c

ZA EVROPO:

za celo letokron 10

za pol letakron 5

Prvi svobodni miselní list za slovenski
narod v Ameriki!Naslov za dopise in pošiljave je
slednji:**"Glas Svobode"**

683 LOOMIS ST. CHICAGO, ILL.

**Dopisi.**

S severnega tečaja.

Konec.

Tudi v ameriških bolnicah se lahko opazi vsaki čas, da pazijo na to, da se hitro znebe bolnika, ki ni prišel s sabo zadosti cvenka v žepu.

Delavec pogini kakor žival, je deviza današnje kapitalistične družbe, ako nimaš dovolj denarja v žepu.

Čuli smo že tudi od zdravnikov in lajikov, da ta ali oni ni okrevaj, ker se ni ravnal po zdravnikovem nasvetu. Pojdite se solit s takimi ugovori! Kteri bolnik ali ranjenec bode tako neumen, da bode trošil čas in denar, poleg pa še trpel bolečine. Kdor misli končati s samomorom, bode segel po krajšem in boljšem sredstvu. Meni se tako mnenje dozdeva istotako neumno, če bi kdo trdil, da so dandanes vsi zdravniki na svetu največji dobrotniki ljudstva.

Josip Valenčič je omenil v svoji knjigi "Vzgoja in omika", da se je v slučaju bolezni obrnil le do zdravnika-rojaka, ki je na glas kot več zdravnik, ki pozna bolezen, pozna bolnika, njega razmere, ki je voljen pomagati. Ali ni pisal resnico?

Po listih se priporočajo tudi razna zdravila, ki so dobra večinoma le za zdrave ljudi.

Čenjeni bralec, ali bi ne vedel tudi ti iz lastne skušnje dodati kaj k temu spisu? — Morda ugne kelo tudi nasprotno trditi? Ali onemu jaz odprto povem, da je treba dandanes v človeški družbi, ki bazira na dobičku in sebičnosti, posebno v Ameriki iskati nesebičnega zdravnika pri belem dnevu z lučjo. So, ali so redki!

Zdravniška pomoč bi morala biti brezplačna in enaka za vsakega, zdravniki in zdravila, naj se plačujejo iz državne blagajne, ako ima država v resnici namen varovati življenje svojih državljanov. Ako država zahteva od svojih državljanov, da morajo jednako prispevati za troške države, v slučaju vojne pa braniti državo proti vnanjim sovražnikom, potem imajo državljanji tudi pravico zahtevati jednake pravice v vseh zadevah.

Dandanes dobi zdravniško pomoč le tisti, ki ima polno mošnjo denarja, ki je bil toliko previden, da je pravočasno oplenil postavnim potom svoje sodržavljanke.

Ogromna ljudska množica pa umira, dostikrat še slabše kakor pes za plotom, brez prave zdravniške pomoči, brez pravih zdravil.

Ako bi dobivali zdravniki plačo iz državnih blagajn in ne bi bili odvisni od zasebnih honorarjev, ako bi bila postrežba za vse bolnike v bolnišnicah brezplačna in enaka, potem bi marsikateremu delavcu ne bi bilo treba leči v prerani grob.

Ivan Zverha.

Karikature okoli "Glas Naroda".

Nevedno kako bi že nazivali ljudi, ki hočejo po vsi sili — pri belem dnevu ljudi zaslepiti ter jih povesti v blatne luže in gnoj. Dasi ljudje dobro vedo, da blato človeka umaže, se vendar čestokrat puste voditi kakor slepci, direktno v gnoj in blatne mlake. Pri našem narodu je

ta bolezen še vedno doma; in karikature, ki to bolezen zasledujejo, kot za sredstvo in dosego svojega namena, se kaj radi pokažejo v obliki "zdravnikov", ki s svojo perfidnostjo operirajo.

Mi sicer vemo, da naš nesme zanimali (?) če kdo hoče po sili v blatno mlako, ali če se hoče posili obesiti, toda to, da se ljudi — ne posameznika — tira v blatno lužo, se nam zdi nečuvstvo.

Nezdi se nam opravičeno soditi: so tirani, ki hočejo operirati tako zabito? Ali ti to vedoma delajo, da utešijo njih frivolnost. Kar nas zanima, je stvar z našega stališča tem zaslepljenecem pokazati kako zlobne ali zabite so te karikature.

V štev. 90 "Glas Naroda" operirajo te kreature pod zaglavljem: "Maksim Gorkij prost", prav tako kakor kak petersburški dvorni advokat, ki zagovarja delovanje krutih policajev, ki so streljali na otroke.

Hinavščina, slepa ponžnost, lakajstvo, bizantizem in vse prapoznanje ruskovladne avtoritete se zrcali v tem zavitem članku. "Čudno, zelo čudno!" — pravijo te kreature. — "Maksim Gorkij je zakrivil ono, kar bi vsak nemški in avstrijski državni pravdnik tolmačil kot veleizdaja, izdaja države, razžaljenje veličanstva, pozivljanje k ustaji itd." "Da so bili vzroki, — pravijo zopet ti carski advokati, — kateri so napolnili Gorgega do tacega pregreška, plemenite in vzvišene narave, in da so bili opravičeni, je resnično, toda, to še nespremeni stvari..."

V Nemčiji, Avstriji, Italiji in v svobodnej republiki Franciji bi moral naš Gorkij najmanj deset do dvajset let v ječi premišljevat, da sta si pisateljstvo in politika dve, popolnoma različni stvari. — "Treba je pogledati v Chicago na gotova obešanja in potem nam je osoda ameriškega Gorgega takoj poznana."

"In v Rusiji mu ne bode prav nič zalega storili — saj je vendar Rusija ona barbarska dežela, o ktere njeni sovražniki dan za dnevom poročajo, kot o deželi robstva in tiranstva. Toda Rusija je tudi dežela, v ktere zamore i Tolstoj živi svobodno (!), oni Tolstoj, čegar knjige so celo v napredni Nemčiji zaplenjene!"

"In komu naj sedaj vrjame?" se vprašuje pri "Gl. Nar." naivno triumforično — onim našim političnim kratkovidnežem, ki pišejo o zastopnikih ruske vlade kakor krutih volkovih, ali pa onim Rusom, kateri prihajajo v inozemstvo in ki povdarjajo, da ima absolutistična Rusija neke vrste (smo radovedni kake vrste) "praktično vporabljeni liberalizem" (tega seveda živ krst — razum Sakserjevih karikatur ne vrjame) kakršnega nima niti jedna druga dežela na svetu." (Vzivanje, te "praktične vporabe liberalizma" v absolutistični Rusiji privoščimo vsem Sakserjevim lakajem, dober tek!)

"Dejstvo" torej, da je padel Gorki pri ruski vlad v milost, da ga niso poslali v Sibirijo ali na vislice opravičuje po metafiziki teh lakajev vso verjetnost, da ruska vlada in nje zastopniki niso taki, kot se jih opisuje po raznih listih, ki so Rusiji (!) sovražni. Gorki je po mnenju teh karikaturni zakrivil to, kar so po družini deželah "pregrešili" že drugi razni "prekucuhli", in ker so vsi ti bili kaznovani — sledi, da bi Gorki tudi ne smel biti "ekstrawurst", posebno pa ne v deželi, ki je vendar tako razupita, kot najnevarnejša za prekucuho.

In ker se to ni zgodilo, vzlic vsemu temu, da ljudje "klevetajo" tako o Rusiji, je torej pripisati ruski vladi dobro spričevalo napram — revolucionarjem; toda tako spričevalo bi bilo še le tedaj pravo, ako bi bilo spisano in potrjeno od prekucuskega zbora — ne pa od vladnih lakajev. Sicer pa bi človek kmalu mislil, da je ruska vlada sama kupila bombe, ter jih razdelila med prekucuho, da napravijo konec absolutizmu. Kaj pravite?! — Mi tega končno neverujemo; verujemo pa, da do Gorgega ali Tolstega ruska vlada, ki je vedno enaka nima moči, da bi jo obsodila, kajti obsodba teh dveh velikih ruskih duhov,

v Sibirijo ali na vislice bi pomenilo v istini, da je ruska avtokratična vlada kupila in porazdelila milijone bomb med najzadnejega mužika v prostorni veliki Rusiji. To nevarnost, pa je ruska diplomacija in justica stem, da je dal Gorkemu prostost odvrnila in se še mogoče za nekaj časa — ako se med tem kaj nenavadnega ne pripeti — vzdrži na svojem avtokratičnem vrhuncu. Toliko na nečuvnost njujorških lakajev! P—č.

Važna ameriška proizvoda — bogastvo in beda.

"Dve reči sta," je rekel Sokrat, "kateri je treba povedati magistratu, svetnikom — obilnost in siromaštvo, katere je treba odstraniti. Obilnost, ker pomelkuže, siromaštvo pa rodi slabosti, krivo pri-sego in podlost. Obe vodite v revolucijo."

In kakor nalašč sta obe specifični ameriški proizvodi. V naslednjem podajamo statistične podatke, ki nam podajajo obilnost in siromaštvo v popolni nagoti. Številke so deloma vzete iz listov "Success", "Record Herald" in iz spisa "Jetniki siromaštva".

Najprvo si oglejmo, koliko potrebuje taki ljudje za svoje vslužben-
ce, ki žive v izobilju.

Delo.	Letna plača.
Prvi kuhinjski šef, importiran iz Pariza	\$ 5,000
Drugi šef	1,200
Privatni učitelj	3,000
Guvernanta	1,000
2 bolniški strežniki	1,000
Hišina	1,000
5 dekel	1,200
Prvi kočijaž	1,200
Drugi in 3. kočijaž	1,200
Privatni tajnik soproge	3,000
Šofer	1,000
Prvi kletar	900
Drugi kletar	600
Prvi vrtnar	1,000
4 vrtnarski pomočniki	2,500

Skupaj\$24,800

Torej skoro \$25,000 le za take vslužbenke, ki opravljajo domača dela. In mi še ne govorimo o troških najbolj bogatih družin. Marsikateri kuhar, na pr. Vanderbiltovi v Evropi angažirani kuhar, znameniti "Joseph" dobi \$10,000 letne plače. Ako k tem troškom priračunimo še izdatke za konjušnico, v katerih se redi po tolpo iskrih konj, potem so ti troški ogromni. Glavni troški ameriškega multimilijonarja so naslednji:

Troški za hrano, plače vslužben- cev v Newportu in New Yorku, vino itd.	\$30,000
Troški za pojedine, vese- lice, cvetlice itd.	50,000
Troški parne jahte	50,000
Konjušnica s 30 vslužbeni	40,000
Vzdrževanje rastlinskega paviljona, čiščenje trate z 20. delavci	20,000
Troški za dva letovišča.	20,000
Obleka za moža, soprogo in otroke	50,000
Avtomobil	10,000
Potovalni troški za parnike železnice itd.	10,000

Na leto\$280,000

Iz spisa: "Jetniki bede" posnemamo, kako žive ameriški ubožci. Pisateljica Helena Campbells opisuje življenje matere in nje hčere, ki živita v njujorški najemniški kasarni. Mati je radi kroničnega revmatizma nesposobna za delo. Življenje obeh pripoveduje mati:

Ema je delavna dekle. Še nikdar nsem opazila, da pri delu dela napake, dasi vsaki dan dela 12—14 ur — in vendar je do sedaj tekom enega leta največ zaslužila 85c na dan. S tem moramo živeti. Jaz mislim, da bi bilo nemogoče izhajati, ako bi jaz morala mnogo hoditi. Ali vsled moje bolezni porabim malo čevljev. V dveh letih nisem mogla kupiti para čevljev. Stare čevlje si krpam z jopičem, katerega mi je zapustil moj ranjki mož. In tudi za čevlje Eme ne zadostuje, dasi mora vsaki dan na ulico. Kako živimo? V to malo knjižico sem zapisala. Seve je to neumno, pa saj sem zapisovala dohodke in troške, ko sem imela večje dohodke. Sedaj mi je pa to prešlo v meso in kri, da ne morem te navade opustiti kar tako. Poglejmo

zadnji mesec. Imel je 27 delavnih dni, kar znese \$22.95. Od te svote sem plačala \$10 najemščine. 11 let že stanujemo tukaj in dvakrat nam je bila povišana stanarina po tolarju.

Za živež, kaurjavo, razsvetljavo in obleko je ostalo še \$12.05. Kaj ne, da ni mnogo za dva človeka. Ali mislite, da se stem nemoreti preživeti dve osebi? Mora se; tu izdatki enega tedna: sladkor 23c, prikuha 7c, krompir 5c, čaj 15c, maslo 30c, kruh 12c, mleko 15c, premog 12c, meso 10c, olje 15c, časniki 1c, meso 10c, zelje 5c, kruh 7c, moka 15c, krompir 5c, kruh 3c — skupaj \$1.00.

Zadnji teden smo drago živeli. Kupila sem funt masla, ki pa mora biti še za drugi teden. 5c sem morala plačati za brušenje škarji. 5c sem pa prihranila na drvah, ker so

nama sinovi sosedu prinesli košarico drv. Meso je redkokdaj na mizi. V listu sem čitala, da se da napraviti iz zelja, malo vode, moke, mleka in masla izborna juha. Morda ne bodejte verjeli, da je taka juha okusna.

S tem pa sedaj primerjajmo dohodke "navadnega ameriškega državljanja" — John D. Rockefellera. Sedanje premoženje \$1,200,000,000
Letni dohodki 60,000,000
Na mesec 5,000,000
Na dan 165,000
Vsako uro 7,000
Vsako minuto 115

\$22.95 mesečnega dohodka primerjajmo z dohodki Rockefellera, katere dobiva vsako minuto. Potem se pa nikar ne čudimo, ako dandanes že na milijone ljudi trdi, da je današnja človeška družba roparska, gnila, krivična in korumpirana.

**OBLEKE ZA
ODRASLE IN
DEČKE**

Za to sezono, priredili smo za v pregled in prodajo izvrstno skladišče raznih oblek prve vrste. Za nizko ceno si nabavite fino blago. Cene so **OD \$5.00 DO \$20.00**

Vogal Blue Island Ave. in 18 ulice.

JELINEK & MAYER,
lastnika.**ODEVNI
ATLAS
SPOLEČNOST****? Yondorf Bros ?**

365--367 Blue Island Ave. na vogalu 14. ceste.

Svetovnoznani trgovci z obleko za možke in dečke. V naši zalogi so naprodaj pomladanske obleke najrazličnejšega kroja. Delo solidno, blago trpežno, cene pa nizke.

**Možke obleke od
\$6.50 do \$22.00****Površniki od
\$8.50 do \$18.00****Obleke za dečke in otroke od \$3.50
do \$7.50**

S & H zelene varstvene znamke
za vsaki komad, katerega kupite.

**Obiščite nas in prepričajte se.**

Slava 1. majniku!

Slovenska Narodna



Podporna Jednota.

s sedežem v Chicago, Illinois.

Predsednik: JOHN STONICH, 559 S. Centre Ave., Chicago, Ill.
 Podpredsednik: MIHAEL STRUKELJ, 519 Power Str., Johnstown, Pa.
 I. tajnik: MARTIN KONDA, 683 Loomis St., Chicago, Ill.
 Pom. tajnik: FRANK PETRIČ, 683 Loomis Str., Chicago, Ill.
 Blagajnik: FRANK KLOBUČAR, 9617 Ewing Ave., South. Chicago, Ill.

Nadzor-
niki: DAN. BADOVINAC, P. O. Box 193 La Salle, Ill.
 JOHN VERŠČAJ, 674 W. 21st Pl., Chicago, Ill.
 ANTON MLADIČ, 134 W. 19th Str., Chicago, Ill.

Porotni
odbor: JOS. DULLER, 7 Walker Str., Jamesville, Wis.
 MARTIN POTOKAR, 564 S. Centre Ave., Chicago, Ill.
 MOHOR MLADIČ, 617 S. Centre Ave., Chicago, Ill.

Bolniški
odbor: JOHN VERŠČAJ, 674 W. 21st Pl., Chicago, Ill.
 JOS. DULLER, 7 Walker Str., Jamesville, Wis.
 ANTON MLADIČ, 134 W. 19th Str., Chicago, Ill.

Odbor S. N. P. J. ima vsaki tretji četrtek svojo redno mesečno sejo. Opozarja se vse člane, ki imajo vprašanja doodbora, da pravočasno dopošljejo svoje dopise prvemu tajniku.

VSE DOPISE naj blagovole društveni zastopniki pošiljati na I. tajnika Martin Konda; **denarne pošiljave** pa blagajniku Frank Klobučarju.

Vstop.

Novo društvo "Danica" št. 22 v Trimountain, Mich.: Josip Mrvar št. 769; Martin Bačar št. 770; Andrej Mrak št. 771; Jakob Dolan št. 772; Josip Judnič št. 773; Louis Dolar št. 774; Frank Ručigaj št. 775; Peter Lukanič št. 776; Ivan Redenšek št. 777; Anton Mušič št. 778; Matija Kobe št. 779; Frank Breclnik št. 780; Matija Likovič št. 781; Ivan Rebolj št. 782; Jurij Lisac št. 783; Matija Ožanič št. 784; Josip Klobučar št. 785; Stefan Mervoš št. 786; Matija Paver št. 787; Jurij Kosanovič št. 788; Kuzma Budkovič št. 789; Jurij Iskra št. 790; Društvo šteje 22 udov.

Pristop.

Društvo "Orel" št. 21 v Pueblo, Colo.: Frank Bojc št. 760; Ignac Kovač št. 761; Ivan Ogolin št. 762; Jakob Kočevar št. 763; Matija Cermušija št. 764; Josip Grebenc št. 765; Josip Peček št. 766; Ivan Podlogar št. 767; Matija Vidjak št. 768; Društvo šteje 27 udov.

MARTIN V. KONDA, I. r. tajnik.

Northern Pacific v
Yellowstone ParkNorthern Pacific v
Portland ExpositionNorthern Pacific v
Puget Sound Country
Vsako miljo drugi prizori.

Cena vožnja na zapad.

Kupljice — 4 cente stane Louis in Clark kupljice; 5 centov kupljica "Wonderland".
 Piste A. M. Cleland-u, G. P. A., St. Paul, Minn., za informacije se obrnite
 na C. A. Mathews Gen. Agt. Pass. Dept., 208 S. Clark St. Chicago, Ill.

Pozor!

Slovinci.

Pozor!

"Salon" z MODERNIM KEGLJIŠČEM

Sveže pivo v sodčkih in buteljkah in druge raznovrstne naravne pijače — najboljše in najfinejše unijske smodke. Potniki dobe čedno prenočišče za nizko ceno. Postrežba točna in izborna.

Vsem Slovincem in drugim Slovanom se priporoča

Martin Potokar, 564 S. Centre Ave. Chicago, Ill.

Naročujte svoje obleke pri

Charles Tyl-u

priljubljenemu unijskemu krojaču.

772 So. Halsted St. na vogalu W. 19th Pl.

ki čisti in popravlja tudi ženske in moške obleke. Gospod Tyl je dobro znan mej Slovinci vsled svojega ličnega in trpežnega dela ter nizkih cen.

NAJTRPEŽNEJŠE OBLEKE PO NAJNIZJIM CENAM.

Poskusite

najboljše unijske
 A—B, X—Lent in
 Criterion smodke
 katere izdeluje

H. F. Aring

916 Payne Ave. Cleveland, O.
 Postrežba točna. Cene nizke.

Joseph H. Miller

56 Seelye Ave. Cleveland, Ohio.
 Phone, Cuy, Central 4254 R

Priporoča svoje najfinejše Havana smodke in ranovrstni fini tobak.

Zajedno prodajam tudi kot zastopnik največje veletrgovine J. & S. J. FIRTH, najboljše žganje, likerje in vino

210-212 Ontario St. Cleveland, O

Kasparjeva držav- na banka.

623 Blue Island Ave. Chicago, Ill.

plačuje od vlog 1. jan. pa 30 jun.
 in od 1. jul. pa do 30 dec. po 3
 odstotke obresti.

Hranilni predal za \$3. na leto.

Pošilja se denar na vse dele
 sveta in prodaja se tudi vozne
 listke (šifkarte).

Denar se posojuje na posestva
 in zavarovalne police.

POZOR NA NOVOST!



Pomlad se bliža. Zato sem se pripravil in oskrbel za to sezono z bogato zalogo raznovrstnih obuv. Kakor za dame, tako imam tudi za gospode raznovrstna obuvla, vsako od teh je delano po najnovejšem modernem kroju. Tudi za dečke, deklice in baby's imam trpežno in lično blago. Vsakemu lahko ustrezem po okusu, naj si bode da hoče kdo čevlje iz kakšnegakoli usnja ali platna: belega, rdečega, rjavega, črnega, rmenega in gladkega.

Ker vsako zimo razprodam skoraj vso zimsko obutev, je torej umevno, da mi je spomladi možno založiti čisto sveže in času primerno blago.

Vse to blago prodajam po primirni ceni.

Pridite in preprečali se bode!

M. KARA,

760 juž. Halsted ul. med 19 ul in 16 Pl. Chicago, Ill.

Hermanekov Angelika balzam je najboljše krepilo.

Kedar telo slabi in se njega moč čimdalje bolj in bolj zmanjšuje tedaj potrebuje želodec krepila za prebavljenje, da ojači čreva in ledvice.

Hermanekov angelika balzam se proizvaja le iz korenin, zelišč in izbranih rož, ki so potrebne za ojačenje telesa in utrditev zdravja. Ako postane kri nečista, se pretaka nepravilno in postaja razkrojena, telo ne dobiva dovolj jakosti, torej slabi in razpada, pristopno je boleznim, nervoznosti, slabemu prebavljenju, izgubi slasti do jedil, nespečnosti.

Poleg se pa prikazujejo še druge bolezni, ki imajo svoj izvor le v slabi krvi, n. pr. mrzlica. Hermanekov angelika balzam je najboljši kričistilec in krepilo, ki vedno pomaga, ako telo slabi.

Cena 75c; po pošti 85c.

Izdeluje in prodaja edino

J. C. Hermanek, lekarnar,

585 So. Centre Av. Chicago Ill.

Času primerna pomladanska

RAZPRODAJA

Imamo na prodaj še mnogovrstnih predmetov, ki so v vsaki hiši potrebni. Ako hočete kupiti preproge, odeje, zagrinjala ali razno pohištvo itd., tedaj obiščite našo prodajalno. Mi prodajamo za gotov denar, ali ceneje kakor drugod. — Blago se dovaža na dom.

Železne postelje z okraski pri
 vzglavju, razne barve. Vsaka postelj
 vredna \$3.50.
 Stane sedaj le **\$1.95**

Pleteni žicasti "madroci" — iz naj-
 boljšega jekla, razne velikosti. Vsa-
 ki komad vreden \$2.98.
 Stane sedaj le **\$1.89**

"Madroci" nabasa ti s pavlo — raz-
 ne mere. Stane
 sedaj komad le **\$1.39**

Zagrinjala — fino in lično
 delo. Stane par le **39c**

Ledenice iz trdega lesa, znotraj ob-
 delane s kovino, zunaj fino izrez-
 ljani okraski.
 Stane komad le **\$5.39**

Specielne omare iz hrastovega lesa
 razne velikosti, z francoskim ogle-
 dalom. Stane
 omara le **\$9.89**

2½ funta težke blazine —
 pernice. Stane vsaka le **29c**

Preproge iz težke volne — v raznih
 barvah. Cena 98c.
 Prodajamo jd le po **69c**

Fine bruseljske odeje — 8¼x10¼
 čevljev, v raznih barvah. Cena
 \$15.00. Stane
 sedaj le **\$9.98**

Zametaste odeje — 9x12 čevljev,
 najfinejše delo. Cena
 \$35.00. Stane sedaj **29.50**

Gugalni stol iz hrastovega lesa, z
 lepimi izrezanimi okraski in usnja-
 tim sedežem. Cena \$3.00.
 Stane sedaj le **\$1.98**

Fine mize iz trdega lesa, izrezljani-
 mi nogami. Cena \$2.50.
 Stane sedaj komad **\$1.38**

Preproge iz oljnatega blaga 2 jd. ši-
 roko. Cena za jd 98c. Stir.
 Jaski jd prodajamo po **35c**

Ostanki bruseljskih preprog — 1½
 jd dolgi. Jd vreden \$1.50. Proda-
 jamo sedaj komad **95c do 1.85**

Zagrinjala — dolga po 3½ jd iz fi-
 nega blaga. Cena \$2.50.
 Prodajamo par po **\$1.49**

Boljšje, ki so vredni par \$3.50
 prodajamo po **1.98**

Otročki vozički trpežno in lično de-
 lani. Cena \$2.50.
 Prodajamo sedaj po **\$1.59**

S pnevmatičnimi kolesi
 pa po **\$1.89**

2½ jd dolga bela zagrinjala. —
 Aktualna cena \$1.48.
 Stane par **98 ct.**

Idealni čistilniki za preproge. Stal-
 na cena \$3.50. Proda-
 jamo sedaj po **\$2.25**

Preproge iz volne po najnovejših
 vzorcih. Stalna cena 98c.
 Prodajamo jd po **69c**

Preproge iz volne v raznih barvah.
 Stane jd **49 ct.**

Prodajalec STONICH, vprašajte po števil 22.

Dr. Kolacek & Co.

559, 561, 563 and 565 BLUE ISLAND AVE.

Vesti iz jugoslovanskih pokrajin.

— Naše dobro katoliško ljudstvo Pred nekaj dnevi so šli posestnik Anton Remec iz Zadvara (ljubljan- ska okolica) in njegova dva sina pijani iz gostilne domov. Med njimi se je vnel prepir, v katerem sta pijana sina pijanega očeta tako hudo pretepla, da je bil ves krvav in ima več ran. Taki so sadovi, katere vzgajajo katoliški farji na Kranjskem.

— Na večer dne 4. apr. so nabre- žinski stavkujoči klesarji edno- glasno sledečo resolucijo sprejeli: Z ozirom na dejstvo, da traja stavka že nad 4 mesece, z nadal- nim ozirom da so gospodarji skle- nili sestaviti odbor, ki ima raz- merje med delavci in delodajaci definitivno rešiti, sklene današnji shod boj pretrgati.

V slučaju, da bi gospodarji stor- jenih obljub ne izpolnili, hočejo klesarski pomočniki v primernem času izvajati konsekvence.

— Odložitev mandatov. Pred kratkim je bila v Mariboru zaupna občinska seja, pri kateri se je po- svetovalo, ali naj se odpusti pred- stojnik uradov Tax zaradi razli- nih nerednosti ali ne. Postavljena preiskovalna komisija je prišla do zaključka, da je Taxa treba odstr- niti. V zaupni seji pa ta predlog ni dosegel večine. Vsled tega so odložili svoje mandate 6. t. m. pod- župan Pfrimer, obč. svetnika dež. sod. svetnik Liebisch in ravnatelj Schmid. Ker je pa Tax drugi dan prosil za svoj odpust, bodo omen-jeni trije svoje odložitve mandatov preklicali.

— Obesil se je dne 12. apr. po- poldne med 12 in 1 uro v nekem ljubljanskem prenočišču 74letni ubežec Jožef Mišič, po domače Škrem, rodom iz Trate, pristojen v Ljubljano. Obesil se je za jer- men na kljuko za obleko. Na lice mesta došla policijska komisija ga je našla še gorkega, toda ni ga bilo več mogoče spraviti k zavesti. Njegovo truplo so prepeljali v mrtvašnico k Sv. Kristofu 74let- nega starčka je gnala v smrt pre- velika beda. Skladišča so polna živeža in oblek, ljudje pa konča- vajo s samomorom radi bede. Ali ni to narobe svet??

— Anton Bonaventura — vedno dedič. Kar stoji svet, še ni imela kranjska dežela tako lakomnega škofa kakor je ljubljanski škof Anton Jeglič. Kdor ima kaj de- narja, je vedno v nevarnosti, da ga bo od smrtni uri pestil duhovnik, naj škofu kaj zapusti. Škof Jeglič je vedno dedič. Vsako leto je par sto zapuščinskih obravnav, pri ka- terih odlete večje ali manjše svote za škofa. Kmalu gane bo testa- menta, v katerem bi ne bilo zapi- sano: škofu Antonu Jegliču volim toliko in toliko. Ne vemo na pa- met, koliko ljubljanskih škofov je že bilo, to po lahko rečemo po za- nesljivih informacijah, da v s i prejšnji ljubljanski škofje skupaj niso toliko podedovali kakor škof Jeglič v teh par letih, kar "pastiru- je" in molze ljudi na Kranjskem. Ali je bil Jeglič poslan na Kranjsko zato, da verne ovce pase ali zato, da jih striže? Zdaj imamo zopet dva slučaja, ki sta več kot veleka- rakteristična. Eden se tiče v Kran- ju umrle sestre nekdanjega škofa Vidmarja. Drugi slučaj se tiče pred kratkim umrlega župnika Hudovernika. To je bil častivre- den duhovnik. Škof ga je pre- ganjal, ker ga je imel na sumu, da je brezverec. Škofova sorodnica je javno pripovedovala, da bo škof "tega brezverca" Hudovernika pognal v penzijo. Zgodilo se je res tako. Škof je poštenega Hu- dovernika "pognal v penzijo." Hu- dovernik se je dostikrat bridko pritoževal in ni nikdar prikrival, da je odločen nasprotnik Jegličev

in da obsoja njegovo delovanje. Zdaj ko je umrl, pa se je izkazalo, da je škofu zapustil menda 8000K. Pri testamentu je imel opravka se- veda tehant Koblar. Zdaj pa vprašamo: Skakimi sredstvi je moral Koblar pritiskati na Hudo- vernika, da je tasvojemu sovražni- ku škofu Jegliču zapustil 8000 kron? — E, kdor zna, zna!

Ako pošljete denar v staro do- movino, obrnite se zaupno na M. V. Konda-ta, 683 Loomis Str., Chicago, Ill.

Yale, Kans.

Na zadnji seji društva "Bratstvo Naprej" št. 9 S N P J so bili iz- voljeni naslednji odborniki; Frank Šetina predsednikom; Ivan Pri- slan podpred.; Frank Levec prvim tajnikom; Frank Žagar drugim tajnikom; Ivan Dollar blajnikom; Gasper Šetina zastopnikom.

V gospodarski odsek so izvoljeni naslednji bratje: Joe Knez, An- ton Podobnik, Ivan Sreji in Tone Mravlje.

Frank Levec, tajnik.

ZAHVALA.

Vsem rojakom v Dalzell, Ill., in Frank Prijatelju najtoplejšo za- hvalo za izkazano gostoljubnost in postrežbo na Velikonočno nedeljo Nazdar! vsem kliče trojica Math Strohen, Nace Faleskini, Nace Strohen.

Vsem cc. rojakom v Chicagi na znanje.

Obveščam vse cc. rojake v Chi- cagi in okolici, da bodeva v soboto dne 6. maja odprla lepo urejeno gostilno na N. Desplaines ulici št. 156 in voglu Elston Ave.

Se priporočava vsem rojakom v obilen poset

Jože in Jakob Polanšek.

Slovenci v Chicagi pozor!

V nedeljo dne 30. aprila t. l. bo- de imel slovenski socialistični klub svojo društveno sejo v "Narodni dvorani na 587 So. Centre Ave.

Začetek ob 2 popoldne. Na dnevnem redu je razprava: vera in socializem. Razprave se lahko vsakdo vdeleži. Svoboda govora vsakomur zajamčena.

Odbor.

Navodilo k zdravju.

Dr. Collins v New Yorku je iz- dal knjižico, v kateri v poljudni besedi razlaga, kako si človek ohrani svoje zdravje.

Knjiga ne stane nič, poslati je treba le nekaj znamk za poštino.

Knjiga, ki je potrebna za vsako slovensko družino, katera si želi ohraniti svoje zdravje, je izšla v 50.000 natisih. Dobi jo vsakdo, kdor pošlje profesorju Collinsu nekaj znamk.

100 milijonov tol. proč.

Dr. Playfair je izračunal, da se na Angleškem vsako leto potroši ogromno denarja zavoljo bolezni in smrti, katerima bi se ljudje lahko izognili. Preračunilo se je, da se zadnje čase po 100 milijonov tol. na leto v Zdr. drž. potroši za isti namen. To je za nas najbolj- ši nauk, da vničimo vsake bolezni takoj v začetku, ko se prikažejo prva znamenja. Ali boljšega sredstva ni za to, kakor je Triner- jevo, zdravilno, grenko vino, ker hitro opomore želodec do moči in delavnosti. To sredstvo ozdravi vneta notranja dela, trbušno mreno, čreva, pospešuje prebav- nost in daje telesu moč in zdravje. Kakor hitro bode želodec redno deloval, tedaj se ni treba bati bo- lezni. Rabite ta pripomoček vse- lej, če opazite zgubo slasti do jela ali pa moči, ki je prvo znamenje bolezni.

Dobiva se v vseh lekarnah in pri izdelovalcu Josip Trineru 799 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.

F. J. SKALA & CO.

320-322 W. 18. ulica

ČESKO-SLOVANSKA BANKA.

Pošiljanje denarja, izmenjevanje tujih denarjev, izterjatev denarja in vrednostnih stvari po celem svetu, sosebno v Avstro-Ogrski in Zdr. državah.

Ustavljanje plačilnih in drugih pravnih listin. Dedščine.

Zastopniki družb: bremške, ham- burške, antverpske, rotterdamke in francoske prekomorsko-vožne črte. V New Yorku in ostalih ev- ropejskih pristaniščih sprejmo pot- nike naši zastopniki. V slučajih zadržka oziroma zaprek potnikov, obrnite se na nas.

500 mož potrebuje za Rainer- jevo pivo in Bourbon Wis- ky piti, fine smodke kaditi in se ve- seliti.

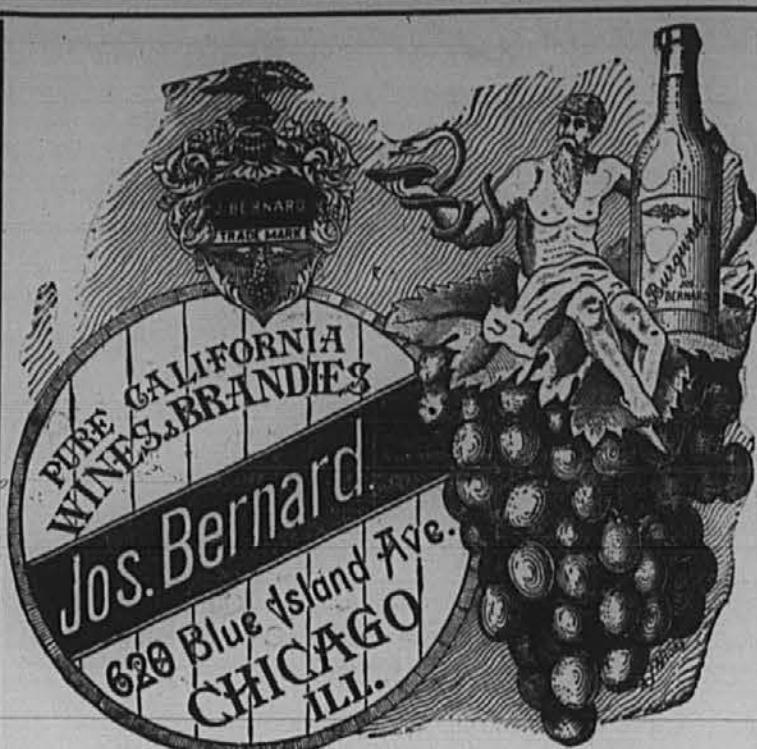
ANTON KRIZE,
OAT HILL, NAPA CO. CAL.

Pozor rojaki!!!

Potujočim rojakom po Zdr. državah, onim v Chicagi in drugim po okolici naznanjam, da točim v svojem novoureje- nim "saloonu" vedno sveže najfinejše pijače—"atlas beer" in vsakovrstna vina. Unijske smodke na razpolago. Vsace- mu v zabavo služi dobro ure- jeno kegljišče in igralna miza (pool table). Solidna postrež- ba zagotovljena.

Za obilen obisk se vljudno priporoča:

MOHOR MLADIĆ
617 S. Center Ave. blizu 19
ulice CHICAGO, ILL.



Edina vinarna, ki toči najboljše kalifornijska in importirana vina. Kdor pije naše vino, trdi, da še ni nikdar v svojem življenju pokusil boljšo kapljico. Vsi dobro došli!

Kdor se želi učiti in naučiti angleško brez učitelja

naj si nabavi najnovejši

Slovensko---angleški---rečnik.

Knjižica je jako razumljivo sestavljena, poleg angleških be- sedi nahaja se pravilno izgovarjanje istih. Oblika knjižice je žepna, toraj pri vsaki priliki v porabi.

CENA JI JE SAMO 60 CENTOV.

Denar pošljite po Money-Orderju ali pa v znamkah na naslov
V. J. Kubelka, P. O. Box 744
New York N. Y.

Trgovec

delavec

gospodinja

otrok

vsi morajo jesti.



Srečni so, ki lahko delajo in kojim jed diši.

Ako hočete ohraniti si moč in zdravje, rabite

Trinerjevo zdravilno grenko vino

To vino je naravni pridelek. Izdeluje se iz naravnega vina in iz importiranih zdravilnih evropskih zelišč. Ta lek deluje direktno na želodec s tem, da ga krepi in vsposobi za pre- bavo hrane; toraj včinuje tudi na čreva, da se završi prebavni proces popoloma.

VSA HRANA,

ki se je prebavila pravilno, se spremeni v čisto kri,
ki je podlaga zdravju, lepoti in življenski moči

Trinerjevo zdravilno grenko vino

ozdravi

vse želodčne bolezni,

vse nepravilnosti v črevah,

vse nepravilnosti na jetrah,

vse krvne in kožne bolezni,

vse živčne bolezni, nespečnost.

Ako se počutite slabo, tedaj pijte Trinerjevo vino. To vas bode zopet oživilo. Mogoče, ženske in otroci smejo rabiti to vino, ker je naravno in zdravilno.

Se dobiva v lekarnah in dobrih gostilnah.

JOS. TRINER

799 So. Ashland Ave. Chicago, Ill.

Trinerjev brinjevec ozdravi vse bolezni na jetrah in želcu.
Prideluje se iz kranjskega brinja.

Willie

Najboljši fotograf, izdeluje vsakovrstne slike razne velikosti. 🍀 🍀 🍀 🍀

Družbinske in društvene skupine. Ženitovanijske in otročje slike so naša specialiteta. Cene primerne in solidne.

391—393 Blue Island Ave, vogal 14. Pl.

Telefon Canal 287

Nad 30 let
se je obnašal
Dr. RICHTERJEV
SVETOVNI, PREROKOVNI
"SIDRO"
Pain Expeller
kot najboljši lek zoper
REUMATIZEM,
POKOSTNICO,
PODAGRO itd.
in razne reumatične
neprilike.
SAPO: 25ct. in 50ct. v vseh lekarnah
ali pri
F. A. Richter & Co.
215 Pearl Street,
New York.

LIEBICH Slovenski fotograf
poznat mej Slovenci že mnogo let
izdeluje najlepše velike in male slike
po najnižjih cenah.
80—86 Euclid Ave.
CLEVELAND, O.

POMOČ IN ZDRAVJE BOLNIM!

ZAMORE DATI SAMO

Dr. E. C. Collins, M. I.

ako hoče bolnik popolnoma ozdraviti je v prvi vrsti potrebno da zdravnik njegovo bolezen popolnoma in natanko spozna, to pa je edino le mogoče našemu slavnemu in najbolj učenemu profesorju, ker je on edini zdravnik, kateri po natančnem opisu vsako belezen, popolnoma in temeljito spozna.

Zato, rojaki Slovenci, v slučaju da Vam je treba zdravniške pomoči vam mi priporočamo samo in edino le tega slavnega in izkušenega zdravnika ker se nijeden drugi zdravnik ne more ponašati s tako uspešnim zdravljenjem kakor on.

OZDRAVI VSE BOLEZNI,

ker on jedini pozna po znamenjih takoj vsako bolezen in radi tega ozdravi vse možne in ženske bolezni bodisi akutne ali pa zastarele (kronične). Za to tudi jamči za popolno ozdravljenje vseh bolezni, kakor: bolezni na pljučah, prsih, želodcu, črevah, ledvicah, jetrah, mehurju, kakor tudi vseh bolezni v trebušni voltini, bolezni v grlu, nosu, glavi, nervoznost, živčne bolezni, prehudo utripanje in boleznii srca, katar, prehlajenje, naduho, bronhijalni, pljučni in prsni kašelj, bljuvanje krvi, mrzlico, vročino, težko dihanje, nepravilno prebavljanje, revmatizem, giht, trganje in bolečine v križu, hrbtu, ledjih in boku, zlato žilo (hemoide), grizo ali preliv, nečisto in pokvarjeno kri, otekline noge in telo, vodenico, božjast, slabosti pri spolnem občevarju, polucijo, nasledke izrabljanja samega sebe, šumenje in tok iz ušes, oglušanje, vse bolezni na očeh, izpadanje las, luske ali prh na glavi, srbenje, lišaje, mazolje, ture, hraste in rane, vse ženske bolezni na notranjih organih, neurastečni, glavobol, neredno mesečno čiščenje, beli tok, bolezni na maternici itd., kakor tudi vse ostale notranje in zunanje bolezni. On je prvi in jedini zdravnik, kateri ozdravi jetiko, ozdravi vse tajne možke in ženske spolne bolezni, kakor tudi „sifilis“, točno in popolnoma. (Zdravljenje spolnih bolezni ostane tajno). Ženskam in moškim se ni treba sramovati ter naj natančno in zanesljivo opišejo svoje spolne bolezni. Ktere ženske trpe na takozvanem mesečnem neredu, naj se takoj do njega obrnejo.

BERITE nekaj najnovejših priznanj, s katerimi se zahvaljujejo naši rojaki za popolno ozdravljenje:

Slovenka: M. HEGLER — 1239 Bohemian Ave — Pueblo, Colo.



Ozdravljena od akutne bolezni ženskih organov — nerednega mesečnega čiščenja, belega toka — bodljaja in krca v trebuhu križu, težkega dihanja, glavobola in srčne bolezni.

Slavni gospod Profesor!

Naznanjam Vam da sem sedaj popolnoma zdrava. Vaša zdravila so mi zadostavala za popolno ozdravljenje — moje težke bolezni vsled katere sem trpela nād tri leta in katere ste me Vi edini popolnoma ozdravili, srčno se Vam zato z mojim možem zahvaljujema in Vas priporočava vsem rojakom Slovincem ker ste v resnici najbolj učeni in izkušeni zdravnik.

Tudi Vam pošiljam mojo sliko in Vam ostanem do groba hvaležna.

Mari Hegler

Bohemian Ave 1239

Pueblo, Colo.

Ozdravljen od kronične bolezni želodca in notranjih prebavnih organov.

Cenjeni gospod profesor!

Vam naznanjam da sem po vaših zdravilih popolnoma ozdravil in sem zdaj čisto zdrav in vesel kakor poprej in delam že en mesec. Vam pošiljam mojo sliko, ko sem bil pri vojaki v ol kontri Austriji.

Pozdravljam Vas dobrodelni gospod profesor.

Johan Strah.

Iz vsega tega se jasno razvidi, da se bolniki, najzanesliveje ozdravijo pri našem slavnem zdravniku.

Zato, ako ste slabostni, bolni, ako izgublajte moči ali trpite na katerikoli bolezni, če je vaša bolezen zastarela ali kronična vsled neuspešnega zdravljenja neizkušenih zdravnikov, opišite natančno vašo bolezen navedite starost in čas, kako dolgo ste že bolni tar pošljite pismo na ta-le naslov:

Dr. E. C. Collins

Medical Institute

140 WEST 34th STREET, NEW YORK, N. Y.

In potem bodite z mirno dušo prepričani da boste zagotovo in popolnoma ozdravili.



Slovenec: JOHN STRAH

69. W. Feront Str. — Massillon, O.

RAZNO.

— Sredstvo zoper tuberkulozo, jetiko je iznašel živinozdravnik Josip Levi, profesor notranjih bolezni na živinozdravniški visoki šoli v Milanu. On trdi v pismu, katerega je pisal svojemu kralju, da se mu je posrečilo najprej s poskušnjami na živalih dokazati zdravenje jetike, nato pa pri ljudeh. Pravi tudi, da je s svojim sredstvom popolno ozdravil ljudi, ki so bili že hudo bolni na jetiki. Če se Levijevo sredstvo res izkaže v vsakem oziru dobro, potem lahko trdimo, da je znanost rešila najmanj petino vsega človeštva prazgodnje smrti.

— Znanost in vera. Svetovno znani učenjak Haekel je na Sing akademiji predaval pred mnogo brojnim občinstvom o razvoju živalstva, človeštva in veri. Na tem predavanju je povedal senzacionalno vest, da sta jezuitska patra Assman in Gessler naziranje modernega razvoja za živalstvo in druga živa bitja priznala, mejtem ko ga za človeštvo zanikata. Haekel je rekel, da to pomenja nazadovanje vere pred produkti znanstvenega raziskavanja. Haekel je iznenadil svoje poslušalce, z ne navadno čilostjo, dasi je 71letni starček.

— Namen posvečuje sredstva. V Nemčiji je vzbudila literarna pravda med bivšim jezuitom gro-Hoensbroechom in nekim kaplanom Dasbachom precej zanimanja Slo se je za to, ali uče jezuitje, da namen posvečuje sredstva. Hoensbroech je navedel celo vrsto jezuitskih pisateljev, ki so v svojih spisih učili, da namen posvečuje sredstva, da se sme porabljati tudi grešna sredstva za dosego namenov, ki so po sodbi cerkve dobri. Sodišče pase je postavilo na stališče, da nauki posameznih jezuitskih pisateljev še niso dokaz, da je ta nauk jezuitsko načelo. "Slov." bi rad iz tega koval kapital. Mi pa le pravimo: Kaj briga nas juristično dlakocepljanje, ko doma na Kranjskem in v Ameriki pri klerikalcih vsak dan vidimo, da njim res namen posvečuje vsako sredstvo. Zmago klerikalizma so proglasili za dober namen in v dosego tega namena se poslužujejo najgrših, najostudnejših, najpodlejših sredstev. Vsako največje lopovstvo jim je dobro. Vzpričo tem dejanjem, ki jih vsak vidi, je zaman vsi trud klerikalcev, utajiti svoje zavrženo načelo: Klerikalna dejanja so dokaz, da njim namen posvečuje sredstva.

— Prošt ušel. Wormski prošt Malzi, ki bi imel v kratkem biti sojen zaradi hudodelstva proti pravosti, je ubežal. Proti kavci ji 10,000 mark so ga izpustili iz preiskovalnega zapora, odkoder je odšel v neki mnogunški samostan, zdaj jo je pa od tam popihal. Morda pride v Ameriko, da bo tu pričel s svojim misijonskim delom.

— Lakota nepremagljiva sila. Pred nekaj dnevi je zapazil neki dunajski stražnik v 19. okraju, kako je neki mlad revno oblečen fant z nekega pekovskega voza potegnil hleb kruha in ga na mestu začel jesti. Kose mu je stražnik približal, hitel je fant požirati, kolikor je le mogel, ostali kruh je pa izročil stražniku. V soboto je stal fant, učenec Konrad Stelzer, pred sodiščem zaradi tatvine. Obtoženec je jokaje zatrjeval, da takrat, ko je hleb vzel, že tri dni ni ničesar užil; da je drugače pošten človek da ga je pa pri pogledu tolikega kruha glad naravnost prisilil, da je vzel en hleb. Ker je stražnik to izjavo potrdil kot popolnoma verjetno, je sodnik oprostil obtoženca, češ, da je glad v tem slučaju nepremagljiva sila in da je fant moral krasti.

— Klerikalizmu je v Avstriji pač dobro postlano. To je bilo videti v nedeljo dne 2. apr. na občnem zboru katoliške šolske družbe na Dunaju. Prišel je cel kup pozdravnih pisem in telegramov in radi svoje odsotnosti so se izpričali med drugimi gospodje: Nadvojvoda Franc Ferdinand, Ferdinand Karl, Oto; Nadvojvodkinje Marija Jožefa, Marija Anuncijsata, Marija Terezija, ter vojvodkinja Sachsen-Koburg-Gotha. — Res, vidi se, kako grozno je zatiran ubogi rimski klerikalizem v Avstriji.

— Zmagali so socialni demokrati pri občinskih volitvah v Wilhelmsburgu in v Perchtoldsdorfu na Nižjem Avstrijskem.

— Policija pod policijskim nadzorstvom. Hudo razburjena je policija v Berlinu. Stražmojstri, ki imajo 1600 do 1800 mark letnega dohodka, so dobili zadnje dni letak, ki jih poziva, naj se združijo, da si izboljšajo položaj. Na Pruskem pa je tako združevanje prepovedano, posebno ako gre za zboljšanje gmotnega položaja. Policijska oblast je zato takoj začela strogo preiskavati, kdo je spisal tisti letak in kdoga razširja. Našla pa je velike težave, kajti policisti so bili tako previdni, kakor ruski revolucionarji. Niso namreč podpisali sklica; samo beseda "komité" stoji tam, kjer bi oblast rada čitala imena. In dosedaj je njen trud brezuspešen.

— Zanimivo statistiko objavlja češko socialno demokratično glasilo "Pravo Lidu" o praških duhovnikih, ki pač ne smejo imeti žen, zato pa so blagoslovljeni s posebno bogatim ženskim sorodništvom. Po zadnjem štetju stane v raznih farovžih in drugih duhovniških hišah toliko najčudnejših sorodnic, da pride na sto duhovnikov, vatevši menihe, 10 sester, 20 bratrank, 21 nečakinj, 13 prabratčinj, 31 svakinj, 47 kuharic in 11 sluškinj. Povedano pa seveda ni, čegave sestre, bratranke, sestričine i.t.d. so to. Morda bi bilo tudi to zanimivo.

— Pohujšljiva zadeva. V francoskih "boljših krogih niso posebno tankovestni glede zvestobe v zakonu. O najnovejši taki aferi, ki pa ni brez tragikomike, si pripovedujemo sedaj po celem Parizu. Neka elegantna in lepa mlada žena, ki za svoje potrebe ni dobivala od moža dovolj "drobiža" priskrbela si je, kakor je to v Parizu že skoraj običaj, bogatega čestilca, ki je dal za drage toalete potrebni denar. Naivnemu možu je žena pripovedovala, da so kupljene reči mnogo cenejše, kakor so bile v resnici. S tako lažjo pa ni smela priti možu, ko ji je ljubček po dolgem dreganju kupil iz dragocene kožuhovine plašč za 1000 frankov. Izmisli si sta si morala z ljubčekom kaj drugega. In zvita gospa jo je iztuhala. Kupila je srečko neke efektne loterije ter napravila tako, da je dobil srečko mož v roke. Vse drugo je priskrbel ljubimec ter prinesel tudi sam dragoceni kožuh kot zadeti dobiček. Žene ni bilo doma. Mož je naglo vprašal prinašalca, ali žena še ne ve, da je srečka zadeta. In ko mu je ljubimec njene žene z nedolžnim obrazom zagotavljaj, da žena za srečko in dobiček ni ne ve, vzel je mož dragocen kožuh ter ga nesel — svoji ljubimki. Kajti tudi on se je držal pariške navade ter hodil po potih, ki v zakonu niso dovoljeni.

Ako nameravate obiskati svoje sorodnike v stari domovini, če jih želite vzeti v Ameriko, tedaj pišite za pojasnila in vozne cene M. V. Konda-tu, 683 Loomis Str., Chicago, Ill.

DNEVNI KURZ.

100 kron avstr. velj. je \$20.50. Temu je pridjati še 10 centov za poštino.

4000.

čas primerna povest
iz prihodnjih dob.Po vzorih dr. Nitemaha
napisal

dr. Nevesekdo.

IV.

"Ali se je pozneje uprl še kakšen vikarij?" vprašam radovedno.

"Nikdar več! Nadškof Janez IC. je izdal takoj dekret, da se je mesto razdelilo v tri oddelke. Prvi oddelke je odkazal oženjenec — tu je tudi kapitelj in škofova palača — v drugem oddelku so neomožene ženske — te brani kohorta 'starih devic' — v tretjem oddelku pa bivajo neoznjeni možje. Vsak oddelke je obkrojen z visokim zidom, tako da živi popolnoma zase in v nikaki dotiki z drugimi oddelki."

"Kako modro in oprezno!" vzkliknem začuden. "Potem ni na svetu več tiste pregrešne spolne ljubezni, ki je v prejšnjih dobah kakor kuga morila človeštvo po zemlji?"

Profesor z vseučilišča Sv. Simplificija zamežikne z levim očesom, pogleda me zvitno po strani in nekaj časa molči. Naposled mi odgovori: "Spolna ljubezen! Glej, glej, kaj vam je v Sibiriji vse znano! Pri nas poznajo to ljubezen samo učenci, katerim so pristopne stare knjige blaženega Antona od Kala. Ali to je stvar, o kateri ne govorimo preradi!"

"Za Boga!" vprašam se, "kako li se želite in možite pri vas, ako so posamezni oddelki obzidani tako visoko?"

"Lepo in spodobno! O tem se bodeš lahko sam prepričal, ker bodo skoro nabori za žentev v obeh oddelkih, kjer so neoznjeni možje in nemožne žene. Ako plačš primerne pristojbine, vzame te dotična naborna komisija izvestno rada s sabo."

"Nabor! Nabor!" začudim se. "Ako se prav spominjam, imeli so v prejšnjih časih samo vojaške nabore?"

"Istina! Ali v našem mestu so se uvelili nabori za žentev in možitve, in to zato, da se je baš zatrla tista grozna spolna ljubezen, katero toli pravično obsoja blaženi Anton od Kala v svetih knjigah svojih! Toda čemu bi ti pravil; saj bodeš sam videl vse, ako le hočeš!"

"Ali se o tem studenci pripoveduje še kaj drugega, znamenitega?"

"Posebnega nič. Govori se sicer, da je bil nekaj pred tisoč in tisoč leti pokopan velik grešnik, ki se ni hotel spokoriti ni na smrtni postelji. Imel pa je pobožno mater, in ta je toliko časa jokala na gomili njegovi, da se je Bog usmilil grešnika in mu oprostil vse brezštevne pregrehe. Poveljal pa je gospod Bog tudi materino solzo, da je priklopila kot hladen vrecel iz grešnikovega groba!"

Tedaj je začul moj duh glas angelja Azraela. In le-ta mi je govoril: "Poglej na okrog, in spoznaj, kam te je zopet postavila močna roka božja!"

Pred mojim duhom se je pričel dvigati zidan obok, više in više, dokler se ni vse izgubilo v jasni zrak. Hipoma je izginilo ozidje, in pred očesom moje duše je ležala v meglo zavita bela Ljubljana, kakor je bila pred 2000 leti. Po blatni cesti se je vil mrtvaški izprevod proti pokopališču Svetega Kristofa. Le malo ljudi je stopalo za pogrebom, in ni ga bilo očesa, v katerem bi se videla solza. Začul sem tudi ono žalostno, tanko zvonjenje s stolpa svetega Kristofa, ki oznanja vsemu svetu, da je zopet padel klas na tisti vesoljni njivi, kjer noč in dan s svojimi srpom neumorno deluje večna žanjica — blede smrt! Hipoma se je tudi odprla zemlja pred mano, in stal sem ob grobu, kakršne so pred 2000 leti kopali mrličem. In ko je dospel izprevod na mesto, kjer sem stal plah in trepetajoč, odložili so krsto in jo izpustili zemlji v ostrže. In Azraelova roka mi je odkrila vse, in zrl sem v krsto, in ugledal ondu ostanke svojega pr-

vega telesa, kakor so ga pokopali leta 2000. po Kristusovem rojstvu! Tako si me, večni angelj Azrael, leta 4000. po Kristusu privedel do prve moje gomile!

V.

Ko me je zapustil Azrael, in sem se iz nava zavedel zemlje, prijel je profesor z vseučilišča Svetega Simplificija mojega konja za povodec in ga pred mano vodil po mračnem poti. Dejal je: "Sedaj pa hitiva, da prideva do mestne straže, predno leže pater polkovnik v posteljo!"

Podvizal sem se in korakal za njim. Prišla sva do kraja, kjer je bil ves predor ograjen z železnim pažem, tako da ni mogel nikdo dalje. Na levi in desni strani so bili vhodi v stransko ozidje. Pred tem pažem pa je hodila straža z dolgo sulico v roki. K steni je bila z debelo verigo prikovana težka pušica, da so mimogredoči ljudje metali vanjo mile darove za telesno stražo. Tudi pred to pušico je stala gologlava straža. Vender ni imela prijetnega posla, ker je ne prestano pihala sapa, da je kar šumela pod visokim obokom.

Tedaj sem prvič ugledal vojsko nadškofa ljubljanskega. Nekateri vojaki so bili oboroženi s puškami; drugi so nosili dolge sulice in sicer iz spoštovanja do Svetega pisma, ki ne pozna drugih vojakov, nego oboroženih s sulicami. Vsa tolpa je bila jako čudna, tako da je pretresla posebno mene, ki sem s prvim življenjem svojim koreninil v devetnajstem stoletju. Občleni so bili ti vojaki v kratke haljice, sezajoče do kolen; gole noge pa so jim tičale v nekdanjih svetopisemskih sandalah. Tudi so bili vsi gologlavi, torej ni čuda, da se je v vrsti kazalo obilo plešastih glav, katerim je bil večni prepil, v katerem so opravljali službo, spihal vse lase s temena.

Pred pažem obstaneva. Takoj skoči stražnik od pušice pred naju in nama s sulico zabrani dalje. Najprej pregleda mojega spremeljvalca in reče porogljivo: "Ali se zopet potičeš tukaj? Saj itak ni maš belica, da bi kaj dal!"

"Prav praviš, frater Miha," reče moj spremeljvalec, "z mano ni nič! Kako pa sicer, prijatelj, ali si zdrav?"

"Vse bi se bilo," odgovori vojak Miha kislega obraza, "ko bi me le vedno ne bolela ta prekleta glava!"

"Glava! Aha, to prihaja od prepilja!"

"Da, da, od tega vrazjega prepilja!"

Skrivoma vprašam znanca svojega: "Kako, da kolne tako?"

"Tiho! Ti vojaki imajo zase zlatopečatno pismo, katero jim dopušča celo kletev zaradi vojaške discipline."

"Kdo pa je to?" vpraša sedaj vojak Miha.

"Tujec, ki ostane nekaj časa v našem mestu."

Kakor bi jelo goreti v slamnati strehi, tako se razvname vojak Miha.

"Tujec, za Boga," zakliče osupel, "in v mesto sili! Pokličite patra poročnika, hitro, hitro!"

Zdajci se kakor mravljinici vsujejo gologlavi vojaki s postranskimi prostorov in me obkrožijo od vseh strani. Strmeč me opazujejo od nog do glave in si privoščujejo, da je prišel tujec, ki hoče v sveto mesto. Da je prišla zver pred paž mestne straže, ne bila bi vzbujala večje pozornosti, nego jo je vzbujala neznatna moja, iz nova ustvarjena oseba.

Skoro prisopiha tudi pater poročnik. Občlen je bil v svilnato haljico, ali za službe svoje si je bil pripasal rejen trebusček, da so drobne nožice kar omahovale pod njega težo.

"Kaj je zopet?" kriči že od daleč in rožlja s sabljo po tlaku. "Kaj je zopet, gologlavi psi, ki ne daste človeku niti trenutek miru?"

Odgovori mu frater Miha:

"Pater poročnik, tukaj je tujec, ki sili v mesto."

"Tujec!" — Zdajci se zadere na Miho: "Naravnost se drži, ako govoriš s poročnikom svojim!"

Vojak Miha se še bolj raztegne in stoji kakor drevo:

"Pater poročnik, tujec je, in okrog trebuha ima pas, v katerem je videti obilo denarja."

To patra poročnika nekoliko potolaži.

"Odkod prihajaš?" vpraša me osorno.

"Iz krajev sibirske republike!" odgovorim hladnokrvno.

"Iz krajev sibirske republike! Božja rodica, kaj mi je početi?"

Vihtel je roke po zraku in prvi hip res ni vedel, kaj bi počel.

Končno zakriči:

"Le hitro k patru polkovniku, da ukaže, kar je potrebno! To ni karšibodi, ako sili v mesto takšen tujec! Morda je krivoverec, in sam Bog ve, kakšne peklenške nauke nosi v rokavih svojih! Kurirji, naprej!"

Pet vojakov pristopi. Vsakemu naroči, kam naj odrine, da odda prevažno novico o tujci, ki sili v mesto in prihaja iz nepoznane in krivoverske republike sirske.

"Ti pa, frater Konstancij, idi takoj na mestno ozidje! Izprožijo naj deset topov, da se vzdrami vse mesto! Zakaj velika je morda nevarnost, kakera preti po tem tujci sveti naši veri in nesrečnemu mestu našemu! Kurirji, naprej!"

Iz nova pristopi deset vojakov. Naroči jim, naj odrinejo k vsem župnim in samostanskim predstojnikom, k vsem zakristanom in kapelanom, in seobno k sveti komisiji za izpraševanje tujcev. Dočim še ukazuje tako, zagrne topovi z mestnega ozidja, da se kar strese obok nad nami. S stolpov pa takoj tudi zapoje zvonovi, in po mestnih ulicah se oglašajo trobentači; ljudstvo se zbira, prav kakor da je začelo goreti sredi nadškofovega dvorca.

"Nikar se ne čudi!" šepne mi profesor z vseučilišča Svetega Simplificija, "nikar se ne čudi! Sedaj so minila baš tri leta, odkar je sili zadnji tujec v mesto naše!"

"Tri leta?" vprašam. "In kaj se je zgodilo z njim?"

"Pred spomenikom blaženega Antona od Kala so ga javno sežgali, ker mu je komisija za izpraševanje tujcev dokazala kar najjasneje, da je z vsem duhom svojim tičal v trdem krivoverstvu!"

"Na grmadi so ga sežgali!"

"To je najmenj, kar se mu je moglo zgoditi!"

"Ali postavijo tudi mene pred sveto komisijo za izpraševanje tujcev?"

"Vsekakor!"

"Dobri Azrael!" vzdihnem k sebi, "obsenci me z varstvom svojim, da ne omagam pred sveto komisijo, in da se mi ne spotakne noga precej pri prvem koraku v mesto!"

"Še nekaj," reče mi načelnik straže. "Kako si kaj denaren, tujec?"

"Nekaj tisočakov nosim pri sebi!"

"Nekaj tisočakov? In za polk telesne straže še nisi dal ničesar? Šestdeset lir je najmenj, kar moraš odšteti!"

(Dalje prihodnjilje.)

ZASTOPNIKI "GLAS SVOBODE".

Za pobiranje naročnine, oglasov in prodavanje knjig so sledeči sodrugli:

D. Badovinatz, La Salle, Ill.
Paul Skaltz, Calumet, Mich.
Frank Vevar, Lorain, O.
Jos. Matko, Claridge, Pa.
Mike Mayerle, Leadville, Colo.
Anton Križe, Oat Hill, Calif.
Frank Levec, Yale, Kans.
Ignac Zlemberger, Steel, O.
Frank Dermota, Federal, Pa.
Matija Petsechnik, Taylor, Wash.
Marko Sodja, Crested Butte, Colo.
Josip Plazzotta, Darragh, Pa.
Jernej Bogataj, Sheboygan, Wis.
Anton Demšar, Broughton, Pa.
Mike Klenovšek, Stone City, Kans.
Matija Marn, Frontenac, Kans.
Frank Seme, Willock, Pa.
John Pajk, Conemaugh, Pa.
Mike Adam, D'allaire, O.
John Somrak, Ely, Minn.
John Tershila, Ravensdale, Wash.
Mike Zugel, Murray, Utah.
Jacob Tisol, 9049 Greenbay Ave., So. Chicago, Ill.
Frank Budna, 163 Reed St., Milwaukee, Wis.
Jos. Paletič, 725 Warman St., Indianapolis, Ind.
Za Cleveland, O.:
William Sitter, 54 Lakewood Ave.
Jacob Hočevar, 154 Willson Ave.
Ako se kateri sodrugov želi sprejeti zastopstvo "Gl. Sv.", naj blagovoli naznaniti svoje ime upravitelju.

Somišljeniki naročujte in priporočujte "GLAS SVOBODE".

Najmodnejša in najboljša trgovina

Spomladnih oblek in
površnikov.

V zalogi imamo največji izbor oblek in površnikov za odrasle in dečke po najnižji ceni na zapadni strani mesta.

Obleke od \$ 6. naprej,
površniki " 8. "

Naročene obleke izdelujemo po najnovejši modi na trgu. Cené nizke. Obleke po naročilu delane od \$14. naprej.

Velik izbor oblek za dečke, otroke in drugih potrebščin za gospode. Pridite in prepričajte se pri staro znani trdki.



Telefon — Canal 1198

Dr. M. A. Weisskopf

885 Ashland Ave.

Telefon Canal 476

Uradne ure:

do 9. zjutraj

od 1. do 2. in

od 5.-6. popoldne

Urad 631 Center Ave:

od 10-12 dopoldne in

od 2-4 popoldne

Telefon 157 Canal.

DR. WEISSKOPF je Čeh, in odličan zdravnik, obiskujte torej Slovana v svojo korist.

SLIKA PREDOČUJE

uro za gospode

z zlatom prevlečeno (gold filled).

Pokrovi so jamčeni za 20 let. Kolesovje ima 15 kamenov in je najboljšega sistema "Springfield Ill. Movement" 16 size.

Vsled znižane cene stane sedaj le

\$14.50

Ako želite dobro in trpežno uro po nizki ceni, si jo lahko naročite sedaj.

Kolesovje se jamči za tri leta.

Jacob Stonich

89 E. Madison St. Chicago, Ill.



Čemu pustiš od nevednih zobozdravnikov izdirati svoje, mogoče še popolnoma zdrave zobe? Pusti si jih zaliti s zlatom ali srebrom, kar ti za vselej dobro in po najnižji ceni napravi

Dr. B. K. Simonek
Zobozdravnik.544 BLUE ISLAND AVE.
CHICAGO, ILL.

Telefon Morgan 433.

Posebne cene za tovarno blago in
potnikeZA
NASELJENCE in KUPOVALCE KMETIJ

Kdor kupuje zemljišče za sadjarstvo, živinorejo, poljedelstvo v okrajih GARFIELD, EAGLE, DELTA, MESA, MONTROSE in HINSDALE, COLORADO, se lahko popelje tja le po

DENVER & RIO GRANDE železnici

Za natančno pojasnilo pišite

R. C. NICHOL,

General Agent, Denver & Rio Grande R. R.
242 Clark St., Chicago, Ill.

S. K. HOOPER,

General Passenger & Ticket Agent,
Denver, Colo.